

BURAP 2022

Inhoudsopgave

Aanbieding	3
Inleiding	4
Leeswijzer	6
PROGRAMMAVERANTWOORDING	7
Programma 1: Wonen + leven	8
Programmaverantwoording.....	8
Kredieten programma 1	16
Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)	17
Totale programmakosten Wonen + Leven.....	20
Programma 2: Werk + economie	21
Programmaverantwoording.....	21
Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)	24
Totale programmakosten Economie + Ondernemen	25
Programma 3: Recreatie + toerisme.....	26
Programmaverantwoording.....	26
Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)	29
Totale programmakosten Recreatie + Toerisme	29
Programma 4: Sociaal domein	30
Programmaverantwoording.....	30
Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)	34
Totale Programmakosten Sociaal Domein.....	35
Programma 5: Bestuur + algemene dekkingsmiddelen.....	36
Programmaverantwoording.....	36
Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)	42
Totale programmakosten Bestuur + algemene dekkingsmiddelen.....	45
BIJLAGEN.....	47
Bijlage 1: overzicht reserves en voorzieningen.....	49

Aanbieding

Voor u ligt de Burap 2022 van de gemeente Cranendonck. In deze Burap geven wij u inzicht in de afwijkingen en voortgang van de realisatie van de door u vastgestelde kaders. In beleidsmatige zin is sprake van een voortgangsrapportage. In financiële zin is sprake van een afwijkingenrapportage. Vanaf 2020 maken we conform de Financiële Verordening nog één Burap.

De Burap heeft betrekking op de periode januari 2022 t/m mei 2022 en geeft een doorkijk naar het einde van 2022. De gevolgen van de oorlog in de Oekraïne, corona, de extreme krapte op de arbeidsmarkt en de schommelingen in de algemene uitkering maken het lastig om een goede prognose te maken. Met alle onzekerheden geeft deze Burap op hoofdlijnen inzicht in de belangrijkste afwijkingen op programmaniveau ten opzichte van de begroting 2022.

De inval van Russische troepen in Oekraïne veroorzaakt veel menselijk leed. Daarnaast zijn er ook economische gevolgen. Sinds de oorlog in Oekraïne is er sprake van een ongekend hoge inflatie vooral veroorzaakt door de sterk gestegen energieprijzen. Op dit moment hebben we nog onvoldoende inzicht welke impact de hoge inflatie heeft op de financiële resultaten in 2022. In deze burap hebben we een extra bedrag van € 500.000 hiervoor opgenomen. In de raadsvergadering van december geven wij u een overzicht van de financiële gevolgen van deze inflatie.

Corona maakt ook in 2022 onderdeel uit van het dagelijks leven. Net als in 2021 kan corona invloed hebben op het uiteindelijke resultaat 2022. Dit is afhankelijk op welke manier het virus zich ontwikkelt. Bij een nieuwe "golf" bestaat de mogelijkheid dat door een hoger ziekteverzuim (ook bij externe partners) projecten en diensten worden vertraagd.

Door de situatie op de arbeidsmarkt zijn vacatures moeilijk, zo niet onmogelijk, in te vullen. Hierdoor ontstaat een knelpunt in de capaciteit binnen de organisatie. Hiervoor zijn we genoodzaakt in te huren en daar waar dit lukt vanwege de krapte, zijn de tarieven sterk gestegen. Daar waar we in staat zijn bijvoorbeeld meer onervaren medewerkers te werven, vraagt het inwerken met regelmaat een langere periode van inhuur daarnaast. In 2022 is hierdoor het geraamde P-budget niet toereikend, maar is dit ook niet in 2023.

Ondanks de gedeeltelijk lockdown door corona begin 2022, de knelpunten in de capaciteit van de organisatie en de extra werkzaamheden in het kader van de oorlog in Oekraïne lopen de meeste processen door, worden uitkeringen tijdig verstrekt, zijn projecten in de openbare ruimten opgepakt en lopen de processen rondom de P&C-cyclus zijn geheel volgens planning.

Mede door de voordelen van de meicirculaire 2022 is er tot en met 2025 financiële ruimte. Verder is onze algemene reserve weer aangevuld waardoor het weerstandsvermogen weer ruim voldoende is. Hierdoor zijn we in staat om de mogelijke financiële gevolgen van de genoemde onzekerheden op te vangen.

Burap 2023

In de afgelopen jaren hebben we over alle onderwerpen gerapporteerd, ook als deze volgens planning lopen. Voor de Burap 2023 wordt voorgesteld om de afwijkingen te rapporteren net zoals bij de financiële rapportage.

Wij verwachten u met de Burap 2022 een goed inzicht te geven in afwijkingen en de voortgang van de realisatie van de door u vastgestelde kaders.

Met vriendelijke groet,
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN CRANENDONCK,

De secretaris,

De burgemeester,

E. Jacobs

F.A.P. van Kessel

Inleiding

Deze Burap geeft op hoofdlijnen inzicht in de belangrijkste afwijkingen op programmaniveau ten opzichte van de begroting 2022, met als peildatum 1 juni 2022. Als uitgangspunt zijn de mutaties groter dan € 20.000 genomen. Naast de programma overstijgende mutaties die geen invloed hebben op het resultaat, worden ook enkele kleinere mutaties gemeld die van belang zijn. In financiële zin is sprake van een afwijkingenrapportage.

In deze Burap geven wij u inzicht in de afwijkingen en voortgang van de realisatie van de door u vastgestelde kaders. In beleidsmatige zin is sprake van een voortgangsrapportage.

Financieel beeld 2022

Het verwachte resultaat na de Burap 2022 bedraagt € 417.000 nadelig. Ten opzichte van het verwachte resultaat van het mutatie overzicht van 12 juli 2022 (€ 286.000 voordelig) heeft in deze Burap een nadelige bijstelling van € 703.000 plaatsgevonden.

Onderstaand overzicht geeft aan dat het merendeel van de bijstellingen (€ 613.000 nadelig) een incidenteel karakter heeft. Een aantal afwijkingen (€ 90.000 nadelig) heeft een structureel karakter. Bij de samenstelling van de begroting 2023-2026 hebben wij hiermee rekening gehouden.

Bedragen x € 1.000

	totaal mutatie	waarvan incidenteel	waarvan structureel
Saldo mutatie overzicht na raad 12-07	286	-1.147	1.433
programma 1	-871	-791	-80
programma 2	45	55	-10
programma 3	0	0	0
programma 4	-995	-995	0
programma 5	1.118	1.118	0
Totaal mutaties programma 1 t/m 5	-703	-613	-90

De belangrijkste bijstellingen in deze burap zijn opgenomen in onderstaande tabel:

Bedragen x € 1.000

prog	omschrijving	
5	Per saldo netto voordelige algemene uitkering (meicirculaire 2022)	255
5	Per saldo netto hogere uitkering faciliteitenbesluit	267
5	Hogere ozb opbrengst	318
1	Lagere opbrengsten omgevingsvergunningen	-100
4	Extra inhuur jeugd;	-200
5	verhoging P-budget	-600
5	resultaat Burap 2022 GRSa2 (incl. btw)	-620
div	Overig	-23
	Totaal bijstelling BURAP 2022	-703

In de voorliggende Burap worden de belangrijkste afwijkingen per programma toegelicht.

Begrotingsbeeld 2022

Het actuele begrotingsbeeld ziet er voor 2022 als volgt uit:

Bedragen x € 1.000

Begrotingsbeeld na burap 2022	2022
Structureel	
Saldo Programmabegroting 2022	568
raad nov: begrotingsvergadering	895
raad 8-2-2022: doorontwikkeling griffie	-30
Mutaties burap 2022	-90
Saldo Structureel	1.343
Incidenteel	
Programmabegroting 2022	-445
raad nov. Begrotingsvergadering	-590
raad 14-12 afvalstoffenheffing	-112
Mutaties burap 2022	-613
Saldo incidenteel	-1.760
Geprognosticeerd saldo	-417

Leeswijzer

Programma's

Bij de programma's zijn de missie, de producten en de majeure projecten per product vermeld en is aangegeven wat de raad wil bereiken. Met een kleur is inzicht gegeven in de status van de realisatie van de nieuwe beleidsvoornemens en/of resultaatafspraken. Waar nodig is daarbij een toelichting opgenomen met eventuele actiepunten. De betekenis van de kleuren is als volgt:

Groen		Tijd: doelstelling en plannen zijn of lijken te worden gehaald; conform opdracht. Geld: uitgaven blijven binnen budget.
Oranje		Doelstelling en/of planning dreigt niet te worden gehaald; aandachtspunt, dreigende afwijking. Reële kans dat de doelstelling wel wordt behaald.
Oranje	Blauw	Doelstelling en/of planning dreigt niet te worden gehaald; aandachtspunt, dreigende afwijking. Reële kans dat de doelstelling wel wordt behaald. De blauwe kleur is toegevoegd omdat het mogelijk niet behalen van de doelstelling en/of planning sterk beïnvloed is door de coronacrisis.
Rood		Doelstelling en/of planning is niet gehaald en gaat ook niet gehaald worden; afwijking opdracht /tolerantiegrenzen.
Rood	Blauw	Doelstelling en/of planning is niet gehaald en gaat ook niet gehaald worden; afwijking opdracht /tolerantiegrenzen. De blauwe kleur is toegevoegd omdat het niet behalen van de doelstelling en/of planning sterk beïnvloed is door de coronacrisis.
Blauw		Nieuwe werkzaamheden als gevolg van de coronacrisis.

- De beleidsvoornemens en resultaatafspraken bij de programma's zijn overgenomen uit de programmabegroting 2022.
- In de tabel 'mutaties lopend beleid' bij de programma's is per product aangegeven wat de financiële afwijkingen zijn. Hierbij is een onderscheid aangebracht in afwijkingen ten aanzien van baten, lasten en reserves. Houdt rekening met het feit dat wanneer er een minteken (-) voor het bedrag staat, dit een nadelig effect is. Een korte toelichting op de financiële mutatie is tevens opgenomen in de tabel waarbij eveneens is vermeld of het een incidentele of structurele afwijking betreft (i of s).
- In de tabel 'Totale programmakosten' zijn alle financiële mutaties samengevat op productniveau.

PROGRAMMAVERANTWOORDING

Programma 1: Wonen + leven

Missie van het programma:

De gemeente Cranendonck focust zich vooral op het behouden en versterken van de groene en rustieke, fijne leef- en woonomgeving. Het 'eigene' van elke kern behouden of versterken we. Budel heeft een centrumfunctie en voorzieningen in de verschillende kernen blijven behouden.

Producten:

1. Wonen
2. Verkeer & vervoer
3. Leefbaarheid
4. Openbare ruimte
5. Duurzaamheid

Programmaverantwoording

	burap	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> • Wonen 		
<p><i>Wat wil de raad bereiken?</i></p> <p>Wonen in Cranendonck is voor alle inwoners, gezond, passend en goed. Net als in de rest van Nederland is ook in Cranendonck op dit moment de vraag naar woningen groter dan het aanbod. Er wordt gewerkt aan een grote hoeveelheid bouwplannen: grote projecten zoals Boschakkers en Neerlanden, maar ook tientallen initiatieven voor projecten met een omvang van 2 tot 18 woningen. Als gemeente sturen we vooral op de bouw van sociale huurwoningen en kleine woningen geschikt voor één- en twee persoonshuishoudens, met name voor starters en senioren. Daarnaast is er aandacht voor nieuwe woonvormen, zoals flexwonen, senioren-zorgarrangementen en CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap).</p>		
<p><i>Toelichting bestaand beleid</i></p>		
Woonvisie		Tot 2030 resteert er een woningbouwopgave van ongeveer 600 woningen. Dat betekent dat jaarlijks nog gemiddeld 67 woningen moeten worden toegevoegd. Er wordt hard gewerkt aan een aantal uitbreidingslocaties (Neerlanden II, afronden Boschakkers I en de voorbereiding van de locatie Antoine in Soerendonk en Boschakkers II) en er zijn veel plannen voor inbreidingslocaties (Rabobank, Kleine Wereld, Kern Schoot, etc). Daarnaast zijn er tientallen grotere en kleinere woningbouwplannen in voorbereiding of procedure. In 2022 wordt de woonvisie geactualiseerd waarbij ook de resultaten van het woonakkoord worden meegenomen.
Prestatieafspraken		Met WoCom en de huurdersorganisatie "de Pan" worden jaarlijks prestatieafspraken gemaakt. Voor 2022 zetten we in op meer betaalbare woningen en sociale huurwoningen. Er zijn een aantal woningbouwprojecten in voorbereiding waar woCom bij betrokken wordt voor het realiseren van sociale huur.
Uitvoer Gebiedsaanpak Budel-Schoot		In het kader van de gebiedsaanpak Budel-Schoot is een actieprogramma voor de periode 2018-2022

		opgesteld. Dit bestaat uit verschillende actiepunten die nagenoeg allemaal zijn afgerond.
Overdracht woonwagens		Door de gemeente is een deskundige ingehuurd om de onderhandelingen voor de overdracht met woCom te voeren. Aangezien de gesprekken met woCom al een hele tijd lopen en een aantal woonwagens aan vervanging toe is, is het voor de gemeente belangrijk dat op korte termijn duidelijk wordt of er overeenstemming over de overdracht kan worden bereikt.
Uitvoeringsparagraaf structuurvisie		De uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie dient als toetsingskader voor de projecten.
Omgevingsvergunningen		De vergunningverleners zorgen ervoor dat aanvragen zorgvuldig en tijdig worden behandeld. Besluitvorming vindt plaats binnen de daarvoor geldende wettelijke termijnen. De doorlooptijd houden we zo kort mogelijk. In de Vergunningenkamer (in het verlengde van de Regiekamer) worden de aanvragen die niet binnen een bestaand bestemmingsplan passen, integraal besproken. De Omgevingswet wordt voorbereid, op dit moment is de verwachting dat deze in januari 2023 in werking gaat treden. Wij zijn bezig met de voorbereiding op de Omgevingswet, onder andere door het aanpassen van de werkprocessen. Gestart is met een nieuw zaak systeem ter voorbereiding op de Omgevingswet. Dit brengt extra werk met zich mee. Door diverse omstandigheden zijn er in heel Nederland onzekerheden over bouwplannen. Dit geldt ook voor Cranendonck. Sommige bouwplannen kunnen geen doorgang vinden of worden uitgesteld. Hierdoor is het voor 2022, net als in andere jaren, niet mogelijk een reële inschatting te maken van het aantal omgevingsvergunningen dat wordt aangevraagd.
Bestemmings- en structuurplannen		Voor de invoering van de Omgevingswet zijn geen grote actualisaties van bestemmingsplannen of structuurplannen meer in voorbereiding. De focus ligt in 2022 op de invoering van de Omgevingswet en het afwikkelen van het grote aantal particuliere initiatieven. Deze initiatieven faciliteren we, binnen de mogelijkheden van de huidige capaciteit, zoveel mogelijk. Om voorbereid te zijn om de Omgevingswet werken we aan een plan van aanpak voor het omgevingsplan.
Ruimtelijk plan COA – militair terrein Nassau Dietz		De raad heeft besloten uitvoering te geven aan zijn besluit: <ul style="list-style-type: none"> - niet mee te werken aan de huidige plannen van het COA om te komen tot een langdurig grootschalig AZC, COL en POL; - het huidige AZC en COL en POL in Cranendonck per 1 juli 2024 op het moment dat de vergunning afloopt te beëindigen en tot die tijd alle middelen in te zetten om het Rijk en COA te bewegen om de overlast en onveiligheid optimaal te beperken. - de komende jaren te gebruiken om samen met de eigenaar en de inwoners te onderzoeken wat zij als toekomstige bestemming zien voor de voormalige legerplaats in Cranendonck en daarmee de Gebiedsontwikkeling voor het hele gebied weer op te pakken.

		Het oorspronkelijke doel, de duurzame herontwikkeling van de Nassau Dietzkazerne tot een Gemeenschappelijke Vreemdelingen Locatie is niet meer in lijn met het besluit van de raad. Daarnaast wijkt het besluit van de raad af van de vastgestelde bestuursovereenkomst. Dat betekent heroriëntatie in aanpak en planning.
Centrumplan Budel		Het ontwerp van de openbare ruimte in het kader van herinrichting centrum Budel is recent door het College vastgesteld. Het project heeft voornamelijk ten gevolge van de Coronapandemie vertraging opgelopen, specifiek het participatietraject. Het project gaat nu de conditioneringsfase in, waarna er kan worden aanbesteed, naar verwachting is de aanbesteding klaar in Q4 van dit jaar. De herontwikkeling van de voormalige Rabobank/Tasko locatie verloopt voorspoedig. Het gebouw is gesloopt en de contouren van de nieuwbouw worden zichtbaar. Het gebouw wordt naar verwachting in Q3 van 2023 volledig opgeleverd. De Jumbo ontwikkeling is nog altijd in behandeling bij de Raad van State. Desondanks zet de ontwikkelaar de uitwerking voort waar kan, met het verwijderen van het groen en het uitvoeren/uitwerken van aanvullende onderzoeken en ontwerpen.
Centrumvisie Maarheeze		De werkzaamheden aan de ondertunneling van de Stationsstraat- Kerkstraat worden in juli gestart en duren circa 4 weken. In september staat de officiële opening gepland. De komende periode wordt onderzocht welke volgende speerpunten uit de centrumvisie in aanmerking komen voor uitvoering.
Vergunningen bijzondere wetten en apv		Op 6 september aanstaande vindt een informatiebijeenkomst plaats in het kader van de actualisatie van de APV. Daarnaast zal uw raad via een nog in te plannen informatiebijeenkomst worden meegenomen met het evenementenbeleid, waarbij aan u de mogelijkheid wordt geboden suggesties te doen inzake de aanpassing van het evenementenbeleid. De huidige legestarieven voor evenementen zullen tegen het licht worden gehouden.
<i>Nieuwe beleidsvoornemens</i>		
De Omgevingswet		De planning is dat de Omgevingswet op 1 januari 2023 in werking treedt. De voorbereiding op de Omgevingswet is in volle gang, waarbij de bestuursopdracht (met minimale actielijst van de VNG) het uitgangspunt is. Het is, mede door onduidelijkheden m.b.t. bijvoorbeeld het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), onzeker of we op alle aspecten voldoende voorbereid zijn op de nieuwe wet. In 2022 wordt een startnotitie voor een omgevingsvisie opgesteld.
Woonbeleid		Het actualiseren van het woonbeleid is in voorbereiding. Met de raad zal worden afgestemd wat de opgave is en welke instrumenten worden ingezet.
Cultuurhistorie/cultureel erfgoed		De actualisatie van het erfgoedbeleid loopt in A2-verband en volgens planning. Het college kijkt samen met de A2 erfgoedcommissie naar mogelijke

		<p>uitbreiding van monumentale statussen en de consequenties daarvan. De voorbereiding en besluitvorming zal gefaseerd gebeuren en de eerste besluitvorming zal naar verwachting plaatsvinden eind 2022.</p> <p>In 2020 heeft het college ingestemd met de garantstelling voor het restant restauratiebedrag NH kerk na toekenning van de maximale te verkrijgen subsidie. Subsidie was afgewezen door de provincie in 2020 omdat het subsidieplafond was bereikt. In 2022 wordt opnieuw een aanvraag gedaan door de stichting beheer en behoud. Mogelijk zal weer gevraagd worden aan de gemeente om garant te staan t.b.v. de financiële onderbouwing. Er zijn voor de gemeente geen financiële consequenties zolang de stichting geen aanspraak maakt op de garantstelling. Het bestuur van de stichting heeft tevens kenbaar gemaakt het wenselijk te vinden om te onderzoeken of het Protestants Kerkje een andere bestemming gegeven kan worden. Zij hebben een adviesbureau opdracht gegeven een herbestemmingsonderzoek uit te voeren en dit wordt afgestemd met de gemeente en op de omgeving.</p>
Geo-informatie		De invulling van de SOR is nog niet duidelijk. In 2022 zullen er dan ook nog geen middelen worden besteed aan dit onderwerp. De verwachting is dat dit vanaf 2023 pas gaat spelen.
<ul style="list-style-type: none"> • Verkeer & vervoer 		
<p>Wat wil de raad bereiken?</p> <p>De gemeente Cranendonck beschikt over een doelmatig, veilig en duurzaam functionerend verkeers- en vervoerssysteem dat zorgt voor een goede bereikbaarheid. Hierbij staat de kwaliteit voor de individuele gebruiker in een goede verhouding tot de kwaliteit voor de samenleving als geheel. Dit doen wij samen met verschillende overheden, burgers en het bedrijfsleven. Er is bestendigheid in de maatschappelijke doelen, flexibiliteit in de planning en effectiviteit in de handhaving van normen en beleidsregels.</p>		
<i>Toelichting bestaand beleid</i>		
A2 problematiek		De sluiptverkeermaatregelen en de fietsmaatregelen zijn gerealiseerd. Er zijn echter een aantal opstartproblemen die nog verder opgelost moeten worden en waar we momenteel hard aan werken.
Ontwikkeling wegenstructuur		Het bestemmingsplan Samen mee naar de A2 is op 8 maart 2022 vastgesteld door de raad. Doordat er bezwaar en beroep is aangetekend loopt de uitvoering vertraging op.
Wegenbeheer		Uitvoering beheer wegen voeren we uit op basis van het Beheerplan wegen 2021-2025.
Uitvoeringsprogramma wegen		Uitvoering onderhoud wegen loopt volgens planning.
Wegmeubilair, -bewijzing en openbare verlichting		Schilderwerk van de bewegwijzing ("ANWB"-palen) is uitgevoerd door de Nationale Bewegwijzeringdienst. Vervanging van materieel ligt momenteel achter op schema, maar halen we naar verwachting in 2023. Openbare verlichting: zie straatverlichting.

Realisatie overige resultaatafspraken		
Uitvoeringsprogramma verkeer en vervoer		Uitvoering verloopt conform planning.
Gladheidsbestrijding		Gladheidsbestrijding seizoen 2021/2022 is volgens planning afgerond.
Operationeel uitvoeringsplan Wegen		De projecten voor de vervangingsinvesteringen lopen als volgt: <ul style="list-style-type: none"> • Vervangen houten brug Cranendonckse Bosch voerden we begin 2022 uit. • Infrastructurele verbeteringen wegen 2021 en 2022 realiseren we in het 1ste en 2de kwartaal van 2022.
Straatmeubilair		Uitvoering onderhoud straatmeubilair loopt volgens planning.
Straatverlichting		Onderhoud openbare verlichting loopt volgens planning. Het vervangen van oudere lichtmasten loopt achter op schema, maar dit wordt in de tweede helft van 2022 opgestart.
<i>Nieuwe beleidsvoornemens</i>		
n.v.t.		
<ul style="list-style-type: none"> • Leefbaarheid 		
<p>Wat wil de raad bereiken?</p> <p>Behouden en waar mogelijk vergroten van de leefbaarheid van de kernen van Cranendonck. Basisvoorzieningen en de directe betrokkenheid van de inwoners zijn daarvoor belangrijke voorwaarden. We gaan met de kernen in gesprek over de vraag aan welke basisvoorzieningen behoefte is en welke rol de gemeenschap hierin kan betekenen. De gemeenschapshuizen kunnen hierin een belangrijke rol vervullen.</p>		
<i>Toelichting bestaand beleid</i>		
Vitale gemeenschappen		In de dorpen Gastel, Budel-Dorplein en Maarheeze lopen momenteel processen om te komen tot een eigen dorpsontwikkelingsvisie. Inwoners delen de resultaten naar verwachting het najaar/winter met ons. Budel-Schoot rondt eind 2022 haar huidige gebiedsaanpak af en gaat zich beraden op een vervolg.
Gemeenschapshuizen		Het plan om te komen tot een nieuwe Schaapskooi in de Cranehoeve in Gastel is niet haalbaar gebleken. In lijn met de notitie 'ontwikkeling in rollen en relaties' stimuleren we inwoners om gemeenschapshuizen onderdeel te laten zijn van bredere dorpsontwikkelingsvisies van de verschillende dorpen. We zien hierin verschillen in tempo per dorp. In Maarheeze en Budel-Dorplein verwachten we dit eind van het jaar terug te zien in de plannen.
<i>Nieuwe beleidsvoornemens</i>		
Faciliteren initiatieven uit kernen		In januari 2022 stelde het college de nadere regels Ontwikkeling gemeenschapsinitiatieven en huisvesting accommodaties vast. In Budel loopt een initiatief van jongeren uit Cranendonck om te komen tot een Calisthenics-park. Dit initiatief heeft door Corona vertraging opgelopen, maar krijgt in de zomer van 2022 in

		de nabijheid van het BRAVO college en de Jongeren-campus met grote inbreng van de jongeren zelf zijn beslag.
		• Openbare Ruimte
<p>Wat wil de raad bereiken?</p> <p>Een aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving is van belang: voor de eigen inwoners, voor bedrijven en natuurlijk ook voor toeristen en recreanten. De openbare ruimte speelt ook een belangrijke rol in de leefbaarheid op andere fronten. Openbare ruimte is bijvoorbeeld onmisbaar binnen een gemeente vanwege milieukwaliteit, waterberging en een gezonde leefomgeving. Openbare ruimte is toegankelijk, beschikbaar en bruikbaar voor iedereen. Als randvoorwaarde geldt dat de buitenruimte in eigendom en of beheer is bij de gemeente. Onze burgers wonen in een omgeving waarbij ze tevreden zijn over de inrichting en het beheer van de openbare ruimte.</p>		
<i>Toelichting bestaand beleid</i>		
Riolering		<p>De werkzaamheden vanuit het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) in het kader van het dagelijks beheer verlopen grotendeels volgens plan, extra aandacht is nodig voor het actualiseren van de basis rioleringsplannen (BRP's) en het onderhoud van watergangen i.r.t. de wettelijke zorgplichten.</p> <p>De investeringen vanuit dit plan behandelen we bij de overige resultaatafspraken.</p>
Groenvoorzieningen		Onderhoud van de gemeentelijke groenvoorzieningen loopt volgens planning. De beeldkwaliteit is op orde.
Afval		<p>Eind 2021 stelden we het inzamelsysteem vast waarbij de tariefzak als inzamelmiddel is afgeschaft. De inzameling van de tariefzak wordt gedurende 2022 uitgefaseerd. Momenteel loopt er een aanbesteding voor de inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstromen per 1 januari 2023, met het huidige inzamelsysteem als uitgangspunt.</p>
Speelplekken		De afbouw van het aantal speelplekken loopt conform planning. Tevens is afgesproken om initiatieven uit de buurt te beoordelen om mogelijk te komen tot meer natuurlijke en groene speelplekken.
Begraafplaats		De begraafplaats is op orde.
Straatmeubilair		De vervangingsinvesteringen voor het straatmeubilair lopen volgens planning.
Milieu		Het werkprogramma van de ODZOB loopt volgens planning.
Bodembeleid		Het opstellen van de nieuwe bodemkwaliteitskaart en bodembeheernota is vertraagd. De bodemsituatie in Cranendonck is dusdanig bijzonder dat het interpreteren en verwerken van de resultaten meer tijd heeft gekost. Voor het einde van 2022 moeten de stukken zijn vastgesteld.
<i>Nieuwe beleidsvoornemens</i>		
Milieu		De eerste stappen tot een nieuw geluidsbeleid zijn gezet. Door de wijzigingen met de komst van de Omgevingswet is dit een complex proces. Het daadwerkelijk

		vaststellen van nieuw beleid zal pas in 2023 plaatsvinden.
Bodem		Met de komst van de Omgevingswet verschuiven de provinciale bodemtaken naar gemeenten. Het is tot op heden onduidelijk hoe de overdracht financieel wordt geregeld.
Klimaatadaptieve openbare ruimte (ARCOR)		Het doel van deze reservering in de begroting is het beter borgen van klimaatadaptatie bij ingrepen in de openbare ruimte. In de begroting is geadviseerd om hiertoe de Algemene Regels voor de Cranendonckse Openbare Ruimte (ARCOR) aan te passen. Voortschrijdend inzicht leidt tot de conclusie dat het doelmatiger is om meer eisen te stellen aan klimaatadaptatie in nieuwe bestemmingsplannen. Momenteel ontwikkelen we hiertoe een klimaattoets waar naast wateraspecten ook rekening wordt gehouden met het tegengaan van hittestress.
<i>Realisatie overige resultaatafspraken</i>		
Riolering Realiseren investeringen voor de riolering vanuit het vGRP betreft het restant vanuit de jaarschijf 2020 en het restant vanuit de jaarschijf 2021 en de jaarschijf 2022.		De volgende investeringen zijn in voorbereiding dan wel in uitvoering. Restant jaarschijf 2020 -Blauwe ader Dr. Ant. Mathijssenstraat start uitvoering Q4 2022. -Retentievijver 't Stepke, In uitvoering, afronding Q3 2022. -Diverse kleine afkoppelprojecten in relatie tot klimaatadaptatie, in voorbereiding en uitvoering loopt naar verwachting nog door tot Q3 2023. Restant jaarschijf 2021 -Project Sterkselseweg, start uitvoering Q4 2022. Jaarschijf 2022 -Voorbereiding fase 2 Gastelse weg, start uitvoering Q4 2022. -Voorbereiding Boudriepark afkoppelen, start uitvoering Q4 2022. -Voorbereiding aanpak wateroverlast Budel-Schoot, start uitvoering 2023. -Diverse vervangingsinvesteringen voor mechanische riolering.
Integraal beheer openbare ruimte (IBOR).		De openbare ruimte is in het voorjaar van 2022 gemonitord. De kwaliteit van de openbare ruimte voldoet aan de vastgestelde normen.
5. Duurzaamheid		
<p>Wat wil de raad bereiken?</p> <p>Duurzaamheid is een van de speerpunten van het raadsprogramma 2018-2022 én de Metropoolregio (MRE). Ook in 2022 zetten we daarom vol in op duurzaamheid. Het thema laten we terugkomen in alle plannen, initiatieven en ontwikkelingen. Dit wordt gedaan door uitvoering van de Duurzaamheidsnota 2020-2024 conform het 'duurzame' ambitieniveau. Dit houdt in dat we focussen op de direct wettelijk verplichte taken, zoals de RES en de Transitievisie warmte.</p> <p>Naast het reguliere budget van € 100.000 dat bij vaststelling van de Nota Duurzaamheid is toegekend ontvingen wij het zogenaamde "enveloppengeld". Dit geormerkte geld is toegevoegd aan de 'reserve duurzaamheid' en</p>		

wordt in 2022 ingezet voor de wijkuitvoeringsplannen en communicatiestrategie ten behoeve van de energietransitie. Afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen worden in 2022 extra middelen verwacht om aan de energietransitie opgave te kunnen voldoen. Daarnaast worden daar waar mogelijkheden zijn subsidies aangevraagd om ons werkbudget te vergroten.		
<i>Toelichting bestaand beleid</i>		
Regionale Energie Strategie (RES) en Regeling Reductie Energiegebruik (RRE)		Op 23 november 2021 stelde de gemeenteraad de Regionale Energiestrategie vast. Hiermee is het proces van beleid maken afgesloten en verleggen we de focus naar de uitvoering. Momenteel worden ter uitvoering van de verschillende RES-thema's (Grootschalige Opwek, Warmte, Besparing en Participatie) projectcoalities opgestart bestaande uit wisselende samenstellingen van gemeenten.
Uitvoering Transitievisie Warmte & Wijkuitvoeringsplannen		De Transitievisie Warmte is eveneens op 23 november 2021 vastgesteld. In de visie is de keuze gemaakt om als tussenstap tussen visiedocument en wijkuitvoeringsplan een verkenning voor de wijk Budel-Heesakker te laten plaatsvinden. Dit om meer inzicht te verkrijgen in vraagstukken vanuit de wijk, te kunnen werken aan draagvlak en meer informatie te vergaren over de best passende warmteoplossing. Financiële implicatie van deze keuze is dat de in de begroting 2022 gereserveerde middelen voor Wijkuitvoeringsplannen (€150.000) in 2022 niet benut worden en behouden blijven in de Duurzaamheidsreserve. Momenteel nadert interne voorbereiding en technisch onderzoekwerk zijn afronding. Gemeenteraad wordt op 15 november bijgepraat over de eindresultaten van de verkenning.
Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) & Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW)		Van het restant budget van de RRE-subsidie startten we een nieuwe collectieve inkoopactie in de herfst van 2021. Hieraan namen 267 huishoudens deel die gezamenlijk 397 offertes aanvroegen. Zonnepanelen en HR+ +-glas waren veruit het populairst.
Uitvoering Nota Zonneparken		In september 2021 gaf de raad een definitieve verklaring van geen bedenkingen af voor twee initiatieven. Voor deze initiatieven is de omgevingsvergunning afgegeven. Daarnaast ontvingen beide plannen in het voorjaar van 2022 hun beschikking voor de SDE-subsidie (stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie) wat realisatie financieel zekerstelt. Over een derde initiatief heeft de gemeenteraad op 7 juni 2022 een besluit genomen.
Groene Zone		Voor inwoners van Cranendonck was het tot 1 april 2022 mogelijk om zich aan te melden voor het zonnepanelenproject. Door de hoge energieprijzen, onrust in Oekraïne en reguliere promotie via de gemeentelijke communicatiekanalen is er zeer veel gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Momenteel werkt de serviceprovider nog een bulk aan offertes weg, voor Cranendonck gaat dit om 33 aanvragen. Hiervoor is een extra krediet nodig. Eind juni is uw raad in een raadsinformatiebrief geïnformeerd om – bij geen bedenkingen vanuit de raad - in de Burap 2022 een extra krediet van € 60.000 te vragen.
Laadinfra		Fase 2 van de proactieve plaatsing van openbare laadpalen is gestart. Alle 15 openbare laadpalen (fase 1 + 2) zijn naar verwachting eind 2022, begin 2023 geplaatst. Extra laadpalen plaatsen we op basis van aanvragen van inwoners (reactieve plaatsing).
Verduurzaming gemeentelijke gebouwen		In 2022 leggen we het DMOP (Duurzaam Meerjaren Onderhouds Plan) voor aan de Raad.
Visie wind		In de zienswijze op de Concept RES 1.0 is aangegeven dat Cranendonck geen mogelijkheden voor windenergie ziet in de bestaande zoekgebieden. In combinatie met de beperkte mogelijkheden hiervoor in Cranendonck stellen we geen beleid voor windenergie op.
Duurzaam bouwen		Bij vaststelling van de nota duurzaamheid heeft de gemeenteraad besloten niet te kiezen voor acties of beleid op gebied van duurzaam bouwen. De focus ligt op wettelijke taken.
Klimaatbestending Cranendonck		Voor de afkoppelsubsidie (Subsidieregeling stimulering vasthouden en verwerken hemelwater op bedrijfs- en particulier terrein) voerden we in het begin van dit jaar een succesvolle online bekendheidscampagne. Het

		subsidieplafond voor 2022 is €25.000. Dit budget is afkomstig uit het vGRP en met €10.000 aangevuld door Waterschap de Dommel. Helaas lopen de aanvragen achter en zal het plafond waarschijnlijk niet worden bereikt. Een mogelijke verklaring is dat de subsidiebedragen kostendekkend zijn naar het prijspeil van zomer 2021. De recente inflatie in bouwmaterialen maakt dat de vergoeding feitelijk niet meer kostendekkend is.
<i>Nieuwe beleidsvoornemens</i>		
Beleidsontwikkeling natuur, water en klimaat in het buitengebied		Beleid op de thema's natuur, water en klimaat is in ontwikkeling. Momenteel werken we aan een visie op deze thema's met een gekoppeld uitvoeringsprogramma. In dit proces startten we reeds een nauwe samenwerking op met de provincie om tot betere afstemming van provinciale en gemeentelijke (natuur)doelen te komen. Uw raad zal hierover op een later moment in 2022 worden geïnformeerd.

Kredieten programma 1

Uitvoeringsprogramma wegen

Voor het onderdeel Infrastructurele verbeteringen smalle wegen is extra inzet benodigd voor milieukundige begeleiding ontgraven en afvoer verontreinigde gronden en voor het dekken van prijsstijgingen (indexering) en hogere brandstofvergoedingen. Aanvraag van € 60.000, het oorspronkelijk krediet bedraagt € 360.000.

Zonnepanelenproject de Groene Zone

Als onderdeel van het zonnepanelenproject De Groene Zone helpt de gemeente door middel van een financiering inwoners aan zonnepanelen. Tot 31 maart jl. konden inwoners zich hiervoor aanmelden. In de slotfase van het project zijn nog erg veel aanmeldingen ontvangen. Momenteel werkt de Groene Zone alle nog openstaande aanvragen weg. Binnen gemeente Cranendonck zijn er nog 33 aanvragers die wachten op een offerte.

Aanvankelijk was het idee dat er door De Groene Zone geen offertes meer uitgebracht zouden worden door gebrek aan budget. Omdat de uitbreiding van zonnepanelen op daken past binnen de geformuleerde ambities in de Nota Duurzaamheid en het grote succes van de Groene Zone heeft ons doen overwegen aan de betreffende 33 aanvragers nog wel een offerte uit te brengen. Hiervoor is een extra krediet van € 60.000 nodig. Eind juni is uw raad hierover via een raadsinformatiebrief over geïnformeerd.

Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)

Wonen	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Omgevingsvergunningen: Zoals reeds in de begroting was aangegeven bestaat er onzekerheid over het aantal vergunningen dat wordt aangevraagd en de omvang van de vergunningen. In de eerste periode van 2022 zien wij een terugval in de leges dit komt omdat er slechts beperkt voor grote bouwprojecten vergunningen worden aangevraagd.	I		-50		-50
Omgevingsvergunningen: Vanwege het uitstellen van de omgevingswet is voor initiatiefnemers langer mogelijk om bestemmingsplanwijzigingen aan te vragen. Hierdoor loopt het aantal aangevraagde uitgebreide omgevingsvergunningen achter ten opzichte van de verwachting.	I		-50		-50
APV en bijzondere wetten: Vanwege de coronamaatregelen zijn er de afgelopen jaren weinig evenementen geweest. Nu de evenementen weer opstarten blijkt dat het vanuit de omgeving noodzakelijk dat er geluidsmetingen worden uitgevoerd. Deze moeten uitgevoerd worden door externe partijen. De kosten die hiervoor gemaakt worden zijn niet opgenomen in de begroting. Het gaat in 2022 om 8 controles.	S	-20			-20
Fabrieksstraat 85: toekenning tegemoetkoming in de planschade van € 29.000 vermeerderd met de wettelijke rente vanaf de datum waarop het verzoek is ingediend.	I	-34			-34
Totaal		-54	-100	0	-154
Verkeer & Vervoer	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Vergoeding kabels en leidingen: In 2022 voeren we meerdere projecten uit waarbij we kabels en leidingen saneren.	I		75		75

Voorziening 2B Connect: het wandelpad is inmiddels gerealiseerd en opgeleverd binnen de gestelde kaders. De realisatiekosten van het wandelpad zijn lager uitgevallen dan oorspronkelijk geschat, alle beoogde werkzaamheden zijn uitgevoerd. Deze voorziening kan dus worden afgesloten.	I		20		20
Totaal		0	95	0	95
Leefbaarheid (Openbare voorzieningen)	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Accommodatie de Smeltkroes: het gebouw is in 2021 teruggenomen door de gemeente en er is een nieuwe beheerder. De gemeente ontvangt in 2022 geen huur van de bibliotheek Maarheeze vanwege overgang foyer Smeltkroes (k€ 31). Ook is met ingang van juli 2021 het pachtcontract door Heineken beëindigd (k€ 29).	S		-60		-60
Totaal		-	-60	-	-60
Openbare Ruimte	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Riolering (exploitatie)					
Achterstallig onderhoud watergangen vanuit zorgplichten	I	-45			-45
Actualiseren BRP's	I	-50			-50
Bijstelling onttrekking voorziening werkzaamheden watergangen en BRP's	I		95		95
Totaal		-95	95	0	0
Duurzaamheid	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Subsidiegelden aanpak energiearmoede: Vanuit het Rijk zijn middelen toegekend om energiearmoede aan te pakken. In het najaar wordt er op verschillende manieren ingezet om de energielasten bij kwetsbare huishoudens te verlagen. Via een adviesgesprek met een energiecoach wordt de situatie thuis geïnventariseerd en worden bewoners ontzorgd bij aanschaf van energiebesparende producten en aanmelding voor andere acties. Doel is om voor de start van het stookseizoen zo veel mogelijk huishoudens uit de doelgroep geholpen te hebben.	I	-158	158		0

Duurzaamheid: Voor duurzaamheid is structureel € 100.000 beschikbaar. Daarnaast beschikt Duurzaamheid over een eigen duurzaamheidsreserve. Om de uitvoering van vastgesteld duurzaamheidsbeleid (Regionale Energiestrategie, Transitievisie Warmte,) en een opgestelde Communicatiestrategie Duurzaamheid kracht bij te zetten is in november 2021 een Projectondersteuner Duurzaamheid en Communicatie (0,5fte) aangetrokken. In het raadsvoorstel omtrent de Transitievisie Warmte is dit vermeld, echter is dit niet in de begroting 2022 opgenomen. De salariskosten (35.000 euro) van de projectondersteuner en de acties die we dankzij de inzet van de ondersteuner kunnen uitvoeren drukken op het duurzaamheidsbudget. Budgetoverschrijding wordt gehaald uit de Duurzaamheidsreserve.	I	-34		34	0
In de meicirculaire 2022 komen extra middelen beschikbaar voor de regionale energiestrategie. Deze middelen worden doorbetaald aan de MRE.	I	-565			
In de meicirculaire 2022 komen extra middelen beschikbaar voor uitvoeringskosten Klimaatakkoord.	I			-187	-187
Uitvoering Transitievisie warmte & Wijkuitvoeringsplannen: In de begroting 2022 is aangegeven dan €150.000 uit de Duurzaamheidsreserve gereserveerd zou worden om in 2022 Wijkuitvoeringsplannen op te stellen. Bij vaststelling van de Transitievisie Warmte (november 2021) is aangegeven dat als tussenstap tussen beleidsvaststelling en Wijkuitvoeringsplan er in de wijk Budel-Heesakker een verkenning zou plaatsvinden. Kennis over de inwoners van de wijk en de voornaamste vragen onder hen alsmede verdere bouwtechnische kennis zou dan gebruikt worden in een Wijkuitvoeringsplan. De middelen voor wijkuitvoeringsplannen worden hierdoor nog niet gebruikt in het jaar 2022 en blijven behouden in de Duurzaamheidsreserve.	I	150		-150	0
Totaal		-607	158	-303	-187
Totaal structureel		-80	0	0	-80
Totaal incidenteel		-676	188	-303	-791
Totaal programma		-756	188	-303	-871

Totale programmakosten Wonen + Leven

PROGRAMMA 1 - Wonen en Leven	Begroting 2021	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Mutaties Burap	Begroting 2022 na Burap
Lasten					
BELEIDSVELD 1.1 Wonen	-1.583	-1.349	-1.728	-54	-1.782
BELEIDSVELD 1.2 Verkeer en vervoer	-3.109	-2.980	-3.285	-	-3.285
BELEIDSVELD 1.3 Leefbaarheid	-993	-999	-1.043	-	-1.043
BELEIDSVELD 1.4 Openbare ruimte	-6.044	-5.950	-6.865	-95	-6.960
BELEIDSVELD 1.5 Duurzaamheid	-288	-476	-302	-607	-909
Totaal Lasten	-12.017	-11.754	-13.223	-756	-13.979
Baten					
BELEIDSVELD 1.1 Wonen	881	1.269	820	-100	720
BELEIDSVELD 1.2 Verkeer en vervoer	67	166	27	95	122
BELEIDSVELD 1.3 Leefbaarheid	176	51	189	-60	129
BELEIDSVELD 1.4 Openbare ruimte	4.772	4.786	5.461	95	5.556
BELEIDSVELD 1.5 Duurzaamheid	-	143	-	158	158
Totaal Baten	5.896	6.414	6.498	188	6.686
Saldo voor resultaatbestemming	-6.121	-5.340	-6.725	-568	-7.293
Bestemmingen					
Stortingen reserves	-300	-349	-80	-187	-267
Onttrekkingen reserves	299	85	273	-116	157
Bestemming per saldo	-1	-264	193	-303	-110
Saldo na resultaatbestemming	-6.121	-5.603	-6.533	-871	-7.404

Programma 2: Werk + economie

Missie van het programma:

In samenwerking met ondernemers bouwen we aan een toekomstbestendig en duurzaam 'Economisch Cranendonck' en versterken we het vestigingsklimaat en de positie van het Cranendonckse bedrijfsleven.

Producten:

1. Economie
2. Ondernemen

Programmaverantwoording

	burap	Toelichting
1. Economie		
<p>Wat wil de raad bereiken?</p> <p>In het raadsprogramma 'Samen Doen' geeft de raad prioriteit aan gemeenschappelijkheid op de thema's (burger)participatie, duurzaamheid, doorontwikkeling in het sociale domein en grote innovatieve projecten zoals Metalot en BIVAK. Dit zijn thema's die binnen het programma 'Economie + Ondernemen' volledig tot uiting komen. De gemeente zet in op de bedrijventerreinen van de toekomst én de doorontwikkeling van Metalot. Hierdoor ontstaat er een podium om in gezamenlijkheid te komen tot duurzaamheids- en arbeidsmarktoplossingen. Het intensiveren van de samenwerking tussen bedrijven, onderwijs en overheid én het meedenken en faciliteren bij ontwikkelingen in de markt, maken in Cranendonck het verschil. De naam van het raadsprogramma 'Samen Doen' geeft exact weer wat onze ondernemers van ons verwachten en sluit naadloos aan op de missie uit de 'Visie Economisch Cranendonck'.</p>		
Visie 'Economisch Cranendonck' en Investeringsprogramma 'Economisch Cranendonck'		<p>Het ondernemerscontact Cranendonck (OCC) gaat leden gevestigd op bedrijventerreinen ondersteunen in de het opstarten van samenwerking tussen ondernemers op deze bedrijventerreinen.</p> <p>Ondernemers zijn gestart met een pilot voor het bereikbaar maken van bedrijventerrein Airpark via gesloten groepsvervoer.</p> <p>Met ondernemers zijn we in gesprek voor het uitbreiden van de activiteiten onder Cranendonck Werkt!</p> <p>In 2022 evalueren we tussentijds de visie en het bijbehorende investeringsprogramma. Hiervoor organiseren we een bijeenkomst inclusief benchmark voor Cranendonckse ondernemers. Deze bijeenkomst biedt ook de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten na de periodes met maatregelen vanwege COVID-19.</p>
Centrummanagement Budel		Reclamebelasting wordt opgelegd zoals vastgelegd in het convenant.
Subsidie Ondernemerskracht		Er zijn momenteel meerdere aanvragen in voorbereiding. Deze aanvragen zijn met name gericht op samenwerking tussen ondernemers op de bedrijventerreinen.
Keyport		<p>In 2022 heeft Keyport een ontbijtsessie georganiseerd voor ondernemers in Cranendonck.</p> <p>Na het zomerreces komt een moment waarbij de huidige samenwerking met Cranendonck en Keyport wordt geëvalueerd als basis voor besluitvorming over de toekomstige samenwerking.</p>

Bestuurlijke ontwikkelingen Metropoolregio		In 2022 wordt het ambitiedocument van de Metropoolregio Eindhoven omgezet naar een nieuw samenwerkingsakkoord. Brainport voert namens Onderwijs, Ondernemers en Overheid gesprekken met de regering over de komende schaa sprong van de Brainportregio. Ook wordt er een gezamenlijke ontwikkelstrategie ZuidOost Brabant opgesteld.
Metalot		In het Metalot Future Energy Lab op Airpark Budel wordt samengewerkt aan de (door)ontwikkeling van testopstellingen die de laboratoriumfase ontgroeid zijn. Hier wordt gewerkt aan de duurzame metaalbrandstofttechnologie van de toekomst. Daarnaast richt Metalot zich op batterijtechnologie en waterstof. Metalot heeft een toekomstagenda opgesteld die moet leiden tot commerciële toepassingen in 2030. De ontwikkeling verloopt volgens agenda. Gemeente ondersteunt van begin af aan dit initiatief vanwege economische motieven (innovatie, kansen voor bedrijfsleven, toekomstige werkgelegenheid). Metalot past naadloos in de duurzaamheidsagenda van de gemeente.
Snel internet		In de eerste helft van 2022 is de vraagbundeling van marktpartij Delta Fiber Netwerk positief afgerond. Momenteel is DFN de aanleg van het netwerk kleine kernen aan het voorbereiden.
Weekmarkten		De marktcommissie is voornemens om in Q4 2022 de promotieactiviteiten vorm te geven i.s.m. het centrummanagement.
Baronie van Cranendonck		In het eerst halfjaar van 2022 zijn de volgende stappen gezet: <ul style="list-style-type: none"> • Horeca + verblijf: de plannen zijn door mede-initiatiefnemers en de meeste omwonenden enthousiast ontvangen. Dit jaar worden de plannen verder uitgewerkt en een vergunningsaanvraag voorbereid; • Kinderdagverblijf: vergunningsaanvraag en conceptkoopovereenkomst gereed; • Vitality Hub/bezoekerscentrum: met bestaande en nieuwe initiatiefnemers wordt dit concept uitgewerkt; • Boomgaard kasteeltje: areaal is uitgebreid/aanplant in het najaar van 2022; • Duurzame landbouw: het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) heeft positief beschikt op een subsidieaanvraag. Met betrokken ondernemer zijn afspraken gemaakt over ingebruikname gronden in 2022; • Natuurpoort: wandelroutes zijn vernieuwd; • Onderzoeken: uitgevoerd t.b.v. bestemmingsplan en vergunningsaanvragen, o.a. bodem en flora & fauna); • Cultuurpoort: 3e succesvolle tryout van #heksenjacht;
		<ul style="list-style-type: none"> • Bestemmingsplan: vertraagd door nog onvoldoende stabiel zijn van diverse plannen. Verwachting is dat na de zomer '22 bestemmingsplan in procedure wordt gebracht.
Samenwerking Grensgebied De Kempen (Kans over Grenzen)		De samenwerking wordt gecontinueerd maar wel op een andere wijze. Hier wordt uw raad nog over geïnformeerd. In de eerste helft van 2022 lag de nadruk vooral op het geven van een impuls aan de regio. Hiervoor worden in 2022 een aantal projecten uitgevoerd. Deze financiert de samenwerking uit het werkbudget. Trekker van de grensoverschrijdende verkeers- en vervoerstudie is de

		<p>Provincie Limburg. Bij dit onderzoek zijn wij goed aangesloten. Dit geldt eveneens voor de overige projecten zoals Willemsroute, PAS Ringselven en Natuurnetwerk Brabant.</p> <p>De brugverbinding blijft op de agenda van de samenwerking. De gemeenten Weert en Cranendonck blijven dit project onder de aandacht brengen. De samenwerking stelt geld beschikbaar voor het opstellen van een voorlopig ontwerp. Hierdoor krijgen we meer zekerheid over de totale kosten.</p>
<i>Nieuwe beleidsvoornemens</i>		
n.v.t.		
2. Ondernemen		
<p>Wat wil de raad bereiken?</p> <p>De economie wordt ook gestimuleerd door ruimtelijke ontwikkelingen. Deze zijn vaak de dragers van economische activiteiten. Hierdoor is het van belang om dergelijke ontwikkelingen (grondexploitaties, pacht, enzovoort) te stimuleren. Dit beleidsveld bevat producten die daarin voorzien.</p>		
Pacht		De implementatie van het pachtbeleid is succesvol verlopen en sinds 1 februari 2022 zijn de geliberaliseerde gronden verpacht onder het nieuwe duurzame pachtbeleid.
Verkoop kavels		In de gebiedsontwikkeling De Baronie heeft de gemeente het overgrote deel van het vastgoed (gebouwen en gronden) in eigendom. Vooruitlopend op definitieve afspraken over ingebruikname door derde partijen (verkoop, (erf)pacht of verhuur) zijn over percelen en gebouwen afspraken gemaakt. De afspraken zijn toegelicht op pagina 24 (Baronie van Cranendonck)
Nota Grondbeleid		In 2022 starten we met de nieuwe nota grondbeleid.
<i>Nieuwe beleidsvoornemens</i>		
n.v.t.		

Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)

Economie	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Samenwerking Grensgebied De Kempen: In de samenwerkingsovereenkomst legden we vast dat de partners jaarlijks een bijdrage doen. Voor ons gaat het om 25.000. Het bestuurlijk overleg SGDK besloot dat de partners dit jaar geen bijdrage hoeven te geven.	I	25			25
Totaal		25	0	0	25
Ondernemen	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Verkoop grond en pacht: door het nieuwe pachtbeleid zijn de pachtinkomsten structureel in ieder geval voor de komende 3 jaar €10.000,- lager. Dit jaar hebben we twee reststroken verkocht waardoor de opbrengsten incidenteel €30.000,- opleveren.	I S		30 -10		30 -10
Totaal		0	20	0	20
Totaal structureel			-10		-10
Totaal incidenteel		25	30	0	55
Totaal programma		25	20	0	45

Totale programmakosten Economie + Ondernemen

PROGRAMMA 2 - Werk en economie	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Begroting 2022	Mutaties Burap	Begroting 2022 na Burap
Lasten					
BELEIDSVELD 2.1 Economie	-981	-668	-841	25	-809
BELEIDSVELD 2.2 Ondernemen	-3.111	-1.628	-2.817	-	-2.817
Totaal Lasten	-4.092	-2.296	-3.659	25	-3.626
Baten					
BELEIDSVELD 2.1 Economie	20	9	20	-	20
BELEIDSVELD 2.2 Ondernemen	3.336	2.162	2.927	20	2.947
Totaal Baten	3.356	2.171	2.947	20	2.967
Saldo voor resultaatbestemming	-736	-125	-712	45	-659
Bestemmingen					
Stortingen reserves	-	-342	-	-	-
Onttrekkingen reserves	189	232	30	-	30
Bestemming per saldo	189	-109	30	-	30
Saldo na resultaatbestemming	-547	-235	-682	45	-629

Programma 3: Recreatie + toerisme

Missie van het programma:

De gemeente Cranendonck wil voor haar inwoners en derden een gemeente zijn waar het prettig recreëren en verblijven is.

Producten:

1. Sport
2. Cultuur
3. Toerisme en evenementen

Programmaverantwoording

		Toelichting
1 Sport		
<p>Wat wil de raad bereiken?</p> <p>De gemeente Cranendonck biedt haar inwoners de mogelijkheid kennis te maken met en deel te nemen aan een gevarieerd aanbod aan sport- en beweegactiviteiten. Hierbij besteedt de gemeente speciale aandacht aan jeugd, ouderen en mensen met een (lichamelijk, geestelijk, financieel sociaal) beperking. De gemeente stimuleert verenigingen om nieuwe vormen van samenwerken te ontwikkelen en toekomstplannen te maken waarbij de faciliteiten van sportparken op orde zijn. Dit doet zij tegen het licht van Vitale Gemeenschappen.</p> <p>Verenigingen, stichtingen en vrijwilligers zijn onmisbaar voor het in stand houden van de leefbaarheid van de kernen. Door middel van het verlenen van gemeentelijke subsidie ondersteunt de gemeente de verenigingen daarbij.</p>		
Actualiseren/opstellen (sport) accommodatiebeleid		Besluitvorming over de sportvisie (lange termijn) komt in het 3 ^e kwartaal. Uitgangspunten van de visie vormen de basis voor de vormgeving van het accommodatiebeleid. Deze nota verschijnt ook nog dit jaar.
Ontwikkelen sporthubs		We stimuleren de samenwerking tussen de verenigingen en onderzoeken welke organisatievorm daar het best bij past.
Regionaal loket aangepast sporten		Advisering rondom bewegen pakken de beweegcoaches weer op na corona-versoepelingen (binnen Uniek Sporten). Zij pakken/pakken goede initiatieven op en voeren/voeren deze uit.
Combinatiefunctionarissen		De landelijke Brede Impulsregeling loopt dit jaar af en het is nog onduidelijk of deze regeling wordt gecontinueerd. In juli zullen de kaders voor de nieuwe regeling worden gedeeld met ons door de Sport Service Noord-Brabant (SSNB).
Zuiderpoort		De huurovereenkomst Horeca Zuiderpoort B.V. stelden we in april vast. De energiekosten van de Zuiderpoort zijn dit jaar met 300% gestegen in verband met de huidige energiecrisis. In de huidige exploitatieovereenkomst staat dat bij prijsstijgingen van energie boven de 5%, de Zuiderpoort mogelijk een aanvullende compensatie kan ontvangen.
<i>Nieuwe beleidsvoornemens</i>		
n.v.t.		
De sportaccommodaties voldoen aan de veiligheidsnormen		Alle accommodaties voldoen aan de veiligheidseisen met uitzondering van de duikvereniging (vulruimte). Dit is opgepakt en maatregelen worden doorgevoerd.

Minimaal 95% van de subsidieaanvragen wordt binnen wettelijke termijn afgehandeld		Alle aanvragen handelen we tijdig af, zowel voor sport als cultuur.
100% van de hulpvragen van de sportorganisaties wordt afgehandeld		De Sportvisie heeft eerste prioriteit hierdoor is een achterstand ontstaan in de afhandeling van diverse hulpvragen. We prioriteren deze hulpvragen en pakken ze zo snel mogelijk op.
Tegemoetkoming Verhuurders Sport (TVS)		Voor de periode 1 november 2021 t/m 31 januari 2022 is een aanvraag voor tegemoetkoming verhuurders sport gehonoreerd.
2 Cultuur		
<p>Wat wil de raad bereiken?</p> <p>Inwoners van Cranendonck de mogelijkheid bieden kennis te maken met en deel te nemen aan (lokale) kunst- en culturele activiteiten. Samen met het onderwijs en Cultuurcraan stimuleert en faciliteert de gemeente een structureel aanbod van culturele evenementen en kunst, ook voor jeugd.</p> <p>Verenigingen, stichtingen en vrijwilligers zijn onmisbaar voor het in standhouden van de leefbaarheid van de kernen. Door middel van het verlenen van gemeentelijke subsidie ondersteunt de gemeente de verenigingen daarbij.</p>		
Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK), inzet cultuurcoach		Deelname aan Cultuureducatie met Kwaliteit continueren we van 2021 tot 2024.
Cultuurplatform/Cultuurcraan		Het cultuurplatform is goed terug te vinden op social media en wordt continue bijgewerkt. Het platform werkt samen met ClubCraan (verenigingsplatform) om samen zichtbaarheid te vergroten. Zij organiseren het pop- up Sport/ Cultuurcafé Cranendonck Cafés. Hierbij houden zij rekening met inclusiviteit en vitale gemeenschappen.
Koersdocument Cultuur		Het koersdocument stelde uw raad vast in februari. De uitvoering is lopende.
Subsidie systematiek (sport/cultuur)		De subsidie systematiek voor zowel sport als voor cultuur werken we verder uit op basis van het koersdocument cultuur en de sportvisie.
<i>Nieuwe beleidsvoornemens</i>		
n.v.t.		
Toerisme en evenementen		
<p>Wat wil de raad bereiken?</p> <p>De gemeente Cranendonck wil een aantrekkelijke en gastvrije gemeente zijn voor recreanten en toeristen en maakt onderdeel uit van twee grote grensoverschrijdende natuurgebieden: Natuurgrenspark De Grootte Heide en Grenspark Kempen-Broek. Ook zijn twee toeristische 'parels' benoemd: de Baronie van Cranendonck en Budel-Dorplein. De recreatieve mogelijkheden die onder meer hier uit voortvloeien gaan we actiever promoten. De VVV's en ondernemers binnen De Grootte Heide zijn samen met De Grootte Heide en de gemeenten aan de slag om de samenwerking van de toeristische diensten met de Grootte Heide te verbeteren.</p>		
Samenwerkingsverbanden De Grootte Heide en Kempen-Broek		We nemen ambtelijk en bestuurlijk actief deel aan beide samenwerkingsverbanden. De werkzaamheden van De Grootte Heide gaan voor een groot deel volgens planning. Een aantal behaalde resultaten zijn: het programma Gastheerschap voor ondernemers en VVV's startte in 2021, is een succes en wordt in 2022 voortgezet. De doorontwikkeling van de toegangspoorten startte en Natuurtheatervoorstelling Kudde komt in het najaar naar De Grootte Heide. Ook werkt De Grootte Heide actief samen met partners uit het gebied, bijvoorbeeld met Staatsbosbeheer, ondernemers en de gastheren.

		Grenspark ~ Kempenbroek rondt de UNESCO-aanvraag af en bereidt de aanvraag voor Vlaams Landschapspark voor. Dit zijn intensieve trajecten waar de stakeholders uit het gebied bij worden betrokken. Kempen~ Broek voerde daarnaast de reguliere activiteiten uit (actualiseren website, foldermateriaal, door-ontwikkelen en onderhouden routestructuur).
Toeristenbelasting		In 2022 bleef het tarief van de toeristenbelasting gelijk, namelijk € 1,50 per persoon per nacht. In 2021 vonden -zeer waarschijnlijk vanwege corona - minder overnachtingen door toeristen en arbeidsmigranten plaats dan waar in de begroting van was uitgegaan. Het is op dit moment niet te zeggen of en in welke mate corona ook dit jaar effect heeft op het aantal overnachtingen. Op dit moment zijn er geen corona-beperkingen, waardoor het aantal overnachtingen weer op het 'normale peil' kan uitkomen. De definitieve aanslag over 2022 leggen we in 2023 op. Deze baseren we op basis van het werkelijk aantal overnachtingen over het hele jaar.
VVV (incl smokkelmuseum)		De overgang van de VVV-winkel naar het Schepenhuis is - zeer waarschijnlijk - dit jaar een feit. Het museum heeft de wens en ambitie zich los te koppelen van de VVV en een zelfstandige entiteit (stichting) te vormen. Hierdoor kan het (nieuwe) bestuur de focus 100% op het museum leggen en de rol en positie van het museum versterken (zoals doorontwikkelen smokkelverhaal). Om het museum te behouden zijn structureel extra middelen nodig. Als deze (extra) middelen beschikbaar komen, kan het bestuur zich richten op de toekomst en bijvoorbeeld afspraken maken over haar huisvesting na 2022. Het smokkelmuseum is als icoonproject benoemd in het nieuwe Koersdocument Cultuur.
Schepenhuis		De (deels nieuwe) invulling van het Schepenhuis is bekend. Naast een maatschappelijke invulling (incl. beperkte horeca) krijgt de plaatselijke VVV en de Heemkundekring domicilie in het Schepenhuis. De overgang van de VVV is bovenstaand separaat toegelicht. Met de Heemkundekring, die al langere tijd gebruik maakt van ruimten in het Schepenhuis, wordt gesproken over de beperkingen die het monumentale Schepenhuis met zich meebrengt. De ruimte die momenteel in gebruik genomen wordt, is gelijk aan de ruimte die Lunetzorg gebruikte (is dus ongewijzigd).
Opwaarderen recreatieve fiets- en wandelpaden		Opwaardering en uitbreiding van de recreatieve routes is gewenst en op punten zelfs noodzakelijk. We stelden een verbeterplan op om de fietsknooppuntroutes te optimaliseren. Hiervoor is budget beschikbaar in de begroting. Na het fietsseizoen (najaar) wordt het fietsknooppuntensysteem in overleg met Routebureau Brabant aangepast. Dit gebeurt conform het verbeterplan. Dit najaar starten we ook met het opstellen van een verbeterplan voor de wandelroutes. In de begroting 2023 is een (start)krediet van € 300.000, - opgenomen voor het opwaarderen van de recreatieve fietspaden. Dit jaar brengen we de huidige situatie en kwaliteit van alle fietspaden in beeld en worden kwaliteitscriteria opgesteld. Op basis hiervan wordt duidelijk wat de kosten zijn en maken we keuzes voor het opwaarderen van de fietspaden.

Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)

Sport	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Totaal		0	0	0	0
Cultuur	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Cultuureducatie met Kwaliteit; besloten is om deelname aan cultuureducatie met kwaliteit te continueren voor de periode 2021 -2024.	S	-16	16		0
Totaal		-16	16	0	0
Toerisme en evenementen	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Totaal		0	0	0	0
Totaal structureel		-16	16	0	0
Totaal incidenteel		0	0	0	0
Totaal programma		-16	16	0	0

Totale programmakosten Recreatie + Toerisme

PROGRAMMA 3 - Recreatie en toerisme	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Begroting 2022	Mutaties Burap	Begroting 2022 na Burap
Lasten					
BELEIDSVELD 3.1 Sport	-1.780	-1.807	-1.672	-	-1.664
BELEIDSVELD 3.2 Cultuur	-429	-440	-348	-16	-361
BELEIDSVELD 3.3 Toerisme en evenementen	-260	-262	-324	-	-324
Totaal Lasten	-2.469	-2.509	-2.344	-16	-2.350
Baten					
BELEIDSVELD 3.1 Sport	693	927	626	-	626
BELEIDSVELD 3.2 Cultuur	16	27	-	16	16
BELEIDSVELD 3.3 Toerisme en evenementen	18	15	53	-	53
Totaal Baten	727	969	679	16	695
Saldo voor resultaatbestemming	-1.742	-1.539	-1.665	-	-1.654
Bestemmingen					
Stortingen reserves	-	-	-250	-	-
Onttrekkingen reserves	35	35	14	-	14
Bestemming per saldo	35	35	-236	-	14
Saldo na resultaatbestemming	-1.707	-1.504	-1.901	-	-1.641

Programma 4: Sociaal domein

Missie van het programma:

De gezondheid en zelfstandigheid van inwoners bevorderen, zodat iedereen zich optimaal kan ontwikkelen.

Producten

1. Werk en inkomen
2. Maatschappelijke ondersteuning
3. Jeugd
4. Onderwijs

Programmaverantwoording

	burap	Toelichting
Sociaal domein algemeen		
<i>Wat wil de raad bereiken?</i>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Samenredzaamheid: inwoners hebben en houden regie over eigen leven 2. Leefbaarheid: inwoners voelen zich prettig in hun woonomgeving 3. Participatie: inwoners doen mee en dragen bij (naar vermogen) 4. Talentontwikkeling: inwoners groeien gezond en veilig op en kunnen zich maximaal ontwikkelen 		
<i>Realisatie bestaand beleid</i>		
Relaties met het veld		<ul style="list-style-type: none"> • De doorontwikkeling van de onafhankelijke cliëntondersteuning is vertraagd door prioriteitstelling in relatie tot ambtelijke capaciteit. Met de start van een projectleider pakten we in juni 2022 het verbeterproces weer actief op. Na maximaal 2 jaar moet een nieuwe, bij de vraag van inwoners passende, cliëntondersteuning gerealiseerd en geborgd zijn. • Met een aantal partners maakten we meerjaren afspraken, bijvoorbeeld over inzet in het sociaal team. Met andere partners lopen deze gesprekken nog.
Samenhang en integraliteit		<ul style="list-style-type: none"> • Het preventieakkoord bevindt zich in een afrondende fase. Inwoners, partnerorganisaties en gemeente hebben een belangrijke rol in de verdere uitwerking. • Met sociaal makelaars voeren we gesprekken over de doorontwikkeling van hun rol en positionering.
Kwaliteit		<ul style="list-style-type: none"> • Clintervaringsonderzoek (CEO): Het Burgerportaal van ZorgNed schaften we reeds aan. De mogelijkheden voor implementatie hiervan hangen samen met de beschikbare capaciteit bij applicatie- en gegevensbeheer (GRSA2). Dit pakten we in de tweede helft van 2022 op. Dan vindt ook onderzoek plaats in samenwerking met de I&A adviseur, o.a. bij Centric, om de mogelijkheden van de continue CEO meting voor W&I te bepalen binnen het A2-datawarehouse. • We verbonden aanvullende expertise aan het sociaal team in de vorm van ervaringsdeskundigen ggz problematiek. Ook kreeg de ggz kwartiermaker een uitbreiding van uren in Cranendonck. • Het aantrekken van expertise op het gebied van licht verstandelijke beperking (LVB) lijkt tot nu toe lastig, gezien de krapte op de arbeidsmarkt.
Metten en weten		<ul style="list-style-type: none"> • Datagedreven werken: De afgelopen periode legden we op A2 niveau een fundament voor een datawarehouse waarbinnen een veilige koppeling van data geborgd is. Binnen dat datawarehouse hebben we nu echter alleen nog de beschikking over data van ZorgNed en de BRP. Om echt datagedreven te kunnen werken, moeten we investeren in het structurele onderhoud en beheer van het

		<p>datawarehouse, maar vooral ook het uitbreiden daarvan. Daarnaast moeten we medewerkers in staat stellen om de (veranderende) taken uit te voeren in de veranderende digitale omgeving. Hiervoor sluiten we aan bij de uitgangspunten van het concept 'Ambtenaar 3.0' en 'Plaats en Tijd Onafhankelijk Werken' (GRSA2).</p> <ul style="list-style-type: none"> Effectmeting: Eind 2021 voerden we een vervolgmeting uit naar de effecten van onze inzet bij inwoners ('Alle inwoners participeren autonoom en zelfstandig naar vermogen en behoefte'). De resultaten op bijbehorende indicatoren deelden we begin juni met de raad en bieden input voor het opstellen van het nieuwe beleidskader sociaal domein voor de periode 2023-2026.
1. Werk & inkomen		
<i>Wat wil de Raad bereiken?</i>		
De gemeente Cranendonck bevordert de (arbeids-) participatie, bestaanszekerheid en (financiële) zelfstandigheid van haar inwoners en voorziet in (tijdelijke) inkomensondersteunende voorzieningen en bijbehorende dienstverlening. Integraliteit met de andere beleidsvelden binnen het programma 'Sociaal Domein' is daarbij de insteek		
<i>Realisatie bestaand beleid</i>		
Inkomen		Het aantal uitkeringen is in het eerste kwartaal 2022 licht gestegen ten opzichte van eind 2021 (230 ten opzichte van 226).
Armoede en schuldhulpverlening		<ul style="list-style-type: none"> De werkgroepen van het armoedeplatform zijn aan de slag met de initiatieven om armoede te bestrijden. We implementeren de voorzieningenwijzer We ondersteunen ondernemers met schulden. Hier wordt nog niet veel gebruik van gemaakt. De preventiemedewerker benaderde 143 huishoudens in het kader van vroegsignalering schuldhulpverlening. Het Rijk heeft een energietoeslag in het leven geroepen van € 800 per huishouden. Tot nu toe zijn er 420 huishoudens die een aanvraag hebben ingediend dan wel de betaling al ontvangen hebben via Werk en Inkomen. Op basis van dit aantal verwachten we dat we uiteindelijk 550 huishoudens bereiken. De energietoeslag wordt bekostigd uit de bijzondere bijstand. De gemeente ontvangt hiervoor extra rijksmiddelen.
Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (Bbz)		Eind 2021 beëindigden we de Coronasteunmaatregelen. Dit heeft geleid tot een kleine stijging van het aantal aanvragen Bbz-light, deze regeling is per 31 maart 2022 beëindigd. Wel zien we een lichte toename in het aantal aanvragen IOAZ. Dit betekent dat meer oudere zelfstandigen hun bedrijf beëindigen. Op dit moment zijn er geen Bbz aanvragen, daardoor is er nog geen zichtbaar debiteurenrisico.
Re-integratie		Per 1 maart 2022 hebben twee partijen gunning gekregen voor re-integratie buiten de Risse groep. Daarnaast is één partner gevonden voor sociale activeringstrajecten. Omdat we met de Risse groep een inbestedingsrelatie hebben, blijven zij voor onze gemeente preferred supplier. Voor de dekking van de aanbesteding zetten we bestaande middelen re-integratie in.
De Risse groep		De Risse groep heeft de nieuwe toekomstvisie 'Samen maken we werk van talent' opgesteld. Daarnaast sluiten wij regionaal aan bij initiatieven binnen de arbeidsmarktregio Midden-Limburg. Sociaal domein en afdeling economie werken hierin samen.
Wet Inburgering		De Wet Inburgering is per 1 januari 2022 ingevoerd. In de nieuwe Wet Inburgering ligt de regie bij de gemeente en start de inburgering zo vroeg mogelijk. Daarnaast is de inburgering ingebed in het brede sociale domein. De aanpak is dual waarbij werken en leren gecombineerd wordt. Er zijn extra middelen beschikbaar gesteld omdat de bekostiging van de onderwijsroute niet afdoende bleek. Hierdoor heeft de inkoop van de

		onderwijsroute vertraging opgelopen. De verwachting is dat deze inkoop per augustus afgerond is. We gaan ervan uit dat de middelen toereikend zijn om de extra kosten te dekken.
Oekraïne		Sinds de oorlog in Oekraïne ontvangt de gemeente ontheemden uit Oekraïne op. Werk en Inkomen heeft hoge urgentie gegeven aan het opstellen en uitvoeren van een leefgeldregeling voor deze doelgroep. Deze is momenteel in werking en leefgeld wordt uitbetaald. De gemeente ontvangt hiervoor extra Rijksmiddelen. Samen met Werk.com bieden we ondersteuning aan ontheemden uit Oekraïne die werk zoeken, of bedrijven in de regio die Oekraïners te werk willen stellen.
2. Maatschappelijke ondersteuning		
<i>Wat wil de Raad bereiken?</i>		
Inwoners van de gemeente Cranendonck van alle leeftijden nemen op een volwaardige en aanvaardbare wijze deel aan de samenleving. Het gaat om zowel de financiële als de maatschappelijke zelfstandigheid en de eigen verantwoordelijkheid hierin. De gemeente ondersteunt inwoners in dit proces voor zover er zich problemen voordoen, die in redelijkheid niet door deze inwoners en hun sociale omgeving opgelost kunnen worden. Het kan daarbij gaan om materiële dan wel immateriële ondersteuning op het gebied van financiën en gezondheid. Ook stimuleert de gemeente de onderlinge ondersteuning van inwoners en ligt het accent op de inzet van het sociale netwerk en informele zorg. Lokale inbedding van de zorg is een belangrijk uitgangspunt, evenals de zorg zo dichtbij mogelijk te organiseren.		
<i>Realisatie bestaand beleid</i>		
Beschermd wonen/maatschappelijke opvang (BW/MO)		Het woonplaatsbeginsel beschermd wonen is uitgesteld en gaat in ieder geval niet in per 1 januari 2023. Ondanks dit uitstel is de voorbereiding in volle gang.
Begeleiding 18+		De nieuwe aanbesteding voor de producten individuele begeleiding en begeleiding groep vindt eind 2022 of begin 2023 plaats. Streven is om te werken met nieuwe contracten vanaf 1 juli 2023.
Sociaal Medische Advisering (SMA)		Het contract voor Sociaal Medische Advisering is ingegaan per 1 januari 2022.
3. Jeugd		
<i>Wat wil de Raad bereiken?</i>		
We scheppen voorwaarden voor persoonlijke groei en welbevinden voor alle jeugdigen in de gemeente Cranendonck. Daarnaast werken we samen met zorgaanbieders aan een aantal systeemdoorbraken in het jeugdzorgstelsel. Hulp en ondersteuning aan jeugdigen en hun gezinnen moet voor iedereen gemakkelijk toegankelijk zijn. Door het scheppen van voorwaarden voor persoonlijke groei en het verbeteren van de hulpverlening en goede lokale basisvoorzieningen willen we bereiken dat meer kinderen opgroeien in een kansrijk en veilig thuis tot zelfstandige inwoners die actief deelnemen aan de samenleving en zowel sociaal als economisch zelfredzaam zijn. Hierbij gaan we eerst uit van de mogelijkheden die jeugdigen, ouders en hun leefomgeving zelf hebben. Als dit niet voldoende is, is professionele hulpverlening mogelijk.		
<i>Realisatie bestaand beleid</i>		
Nieuwe contractering jeugdzorg		Gespecialiseerde Jeugdhulp valt sinds 2015 onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten op basis van de Jeugdwet. In onze gemeente wordt deze ondersteuning deels ingekocht in samenwerking met negen andere gemeenten Samen voor Jeugd en wordt de inkoop en contractmanagement verzorgd door de Inkooporganisatie van de gemeente Eindhoven. Enerzijds gaat hier om Mono-producten die het volledige zorglandschap dekken. Deze Mono-methodiek is inmiddels van kracht ingaande 1 januari 2022. Anderzijds gaat het om de Multi-methodiek, waarvan het inkooptraject in samenwerking met vijf andere gemeenten inmiddels is afgerond. Een volgende stap is de implementatie van het toegangsproces Multi, zodat de Multi- methodiek per 1 juli 2023 in werking kan treden. Voor de projectleider multi is in deze burap € 19.000 opgenomen.
Nieuwe dienstverleningsovereenkomsten		Tijdelijke dienstverleningsovereenkomst Samen voor Jeugd (DVO SvJ)

(DVO's) Samen voor Jeugd en de inkoop regio 21		<p>Vanaf 1 januari 2022 zijn we gestart met een vernieuwde samenwerking binnen de 10 gemeenten van Samen voor Jeugd. Dit door middel van een tijdelijke dienstverleningsovereenkomst Samen voor Jeugd (DVO SvJ). Deze tijdelijke overeenkomst beoogd om het rechtmatig handelen van de inkooporganisatie te garanderen tot de periode dat de Samenwerkingsovereenkomst voor Jeugd (SOK SvJ) van kracht is.</p> <p>Samenwerkingsovereenkomst Samen voor Jeugd (SOK SvJ) De Samenwerkingsovereenkomst Samen voor Jeugd (SOK SvJ) die past bij de cultuur en ambities van de regio is eind mei door het college vastgesteld. De nieuwe SOK SvJ is gepubliceerd en is met ingang van 1 juni 2022 in werking getreden en heeft een duur voor onbepaalde tijd. De kosten die voortvloeien uit deze SOK SvJ de projecten die hieruit voortvloeien zijn gedeeltelijk in begroting 2022 opgenomen. In deze burap ramen we een aanvullend budget van € 61.000.</p> <p>Geactualiseerde Dienstverleningsovereenkomst 21 Jeugd tot en met 2023 (DVO21) De vorige Dienstverlenings- en Samenwerkingsovereenkomst (DVO) 'Regionale Inkoop Jeugdhulp' Zuidoost – Brabant' (verder: DVO21) liep per 1 januari 2022 af. Het betreft hier uitsluitend vormen van dienstverlening die gerelateerd zijn aan het stelsel van jeugdbescherming, jeugdreclassering en aan de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en waarvan de (Jeugd)wet stelt dat die op de schaal van jeugdzorgregio's georganiseerd worden. In dit geval op de schaal van 21 gemeenten. Besloten de vorige DVO in geactualiseerde vorm tot en met 2023 voort te zetten.</p>
Jeugdbescherming/Jeugdreclassering (JB/JR)		<p>Vanwege de complexiteit en samenhang van de ontwikkelingen op het gebied van JB/JR informeerden wij de raad in april 2022 middels een brief over gebeurtenissen en stand van zaken. Daarna zijn geen nieuwe ontwikkelingen te melden. We blijven de raad actief op de hoogte stellen van de voortgang.</p>
4. Onderwijs		
<i>Wat wil de Raad bereiken?</i>		
<p>De gemeente Cranendonck ondersteunt en faciliteert onderwijsinstellingen om hun taak adequaat uit te kunnen voeren. Daarnaast draagt de gemeente bij aan de ontwikkeling van kinderen, onder andere via de scholen en via voor- en vroegschoolse educatie.</p>		
<i>Realisatie bestaand beleid</i>		
IHP/visie onderwijs		<p>Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Schoolgebouwen moeten aan huisvestingseisen voldoen. In 2021 stelden we samen met het onderwijs en kinderopvang een integraal huisvestingsplan (IHP) op. Met het IHP bekijken we verschillende ontwikkelingen in samenhang met elkaar. Samen staan we voor de opgaven schoolgebouwen te verduurzamen, in te spelen op de gewenste flexibiliteit in voorzieningen en verbinding te maken met maatschappelijke vraagstukken binnen het sociaal domein. Het IHP geeft beeld van de organisatie- en financieringsopgave van de onderwijshuisvesting naar de toekomst. Uitvoering van het IHP vraagt de nodige investeringen op kortere en langere termijn. Naar verwachting vindt in september 2022 besluitvorming over het IHP plaats.</p>
Bivak		<p>Het BRAVO! College heeft op verzoek van lokale ondernemers en in nauw overleg met gemeente Cranendonck de vakopleiding BIVAK ontwikkeld. BIVAK kiest ervoor haar leerlingen binnen het bestaande gebouw van het BRAVO! College op te leiden. Hiervoor heeft zij 2 lokalen aangepast en ingericht. De gemeente heeft een bijdrage van € 75.000 gedaan.</p>

Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)

Werk & Inkomen	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
BUIG: Het nader voorlopig budget BUIG is lager vastgesteld dan begroot. Het nader budget bedraagt €3.413.849, waarvan het (deelbudget) loonkostensubsidie €284.589 bedraagt.	I		-186		-186
Uitkeringslasten: Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting wordt een afname van het aantal uitkeringsgerechtigden verwacht.	I	160			160
meicirculaire 2022: Energietoeslag	I	-514			-514
Meicirculaire 2022: verhoging bijdrage WSW bedrijf de Risse.	I	-91			-91
Meicirculaire 2022: de omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2022.	I	-40			-40
Meicirculaire 2022: inburgering.	I	-7			-7
Totaal		-492	-186	0	-678
Maatschappelijke ondersteuning	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Totaal		0	0	0	0
Jeugd	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Samen voor Jeugd: De kosten die voortvloeien uit de SOK SvJ o.a. kosten voor transformatieprogramma jeugdzorg en project data op orde binnen regionale samenwerking zijn gedeeltelijk in de raming opgenomen. Er is een aanvullend budget van 61k nodig. De kosten voor inzet projectleider multi (€ 19k) zijn niet geraamd.	I	-80			-80
Extra inzet jeugd: in 2022 zijn jeugdconsulenten ingehuurd.		-200			-200

Meicirculaire 2022: middelen voor jeugdzorg op het AZC .	I	-37			-37
Totaal		-317	0	0	-317
Onderwijs	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Onderwijsachterstandenbeleid: Evenals voorgaande jaren wordt de rijksdoeluitkering lopende het jaar via de burap opgenomen in de begroting	i	-455	455		0
Nationaal Programma Onderwijs (NPO): deze uitkering was bij het opstellen van de begroting nog niet bekend. Het betreft een incidentele uitkering van in totaal € 238.560,00 voor de periode Augustus 2021 t/m 31 juli 2023.	I	-119	119		0
Totaal		-574	574	0	0
Totaal structureel		0	0	0	0
Totaal incidenteel		-1.383	388	0	-995
Totaal programma		-1.383	388	0	-995

Totale Programmakosten Sociaal Domein

PROGRAMMA 4 - Sociaal domein	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Begroting 2022	Mutaties Burap	Begroting 2022 na Burap
Lasten					
BELEIDSVELD 4.1 Werk en inkomen	-9.341	-9.233	-8.466	-492	-8.951
BELEIDSVELD 4.2 Maatschappelijke ondersteuning	-6.857	-6.673	-6.477		-6.621
BELEIDSVELD 4.3 Jeugd	-5.820	-5.286	-6.055	-317	-6.056
BELEIDSVELD 4.4 Onderwijs	-1.966	-1.756	-1.691	-574	-2.260
Totaal Lasten	-23.984	-22.947	-22.689	-1.383	-23.889
Baten					
BELEIDSVELD 4.1 Werk en inkomen	4.771	4.755	3.741	-186	3.555
BELEIDSVELD 4.2 Maatschappelijke ondersteuning	126	116	126		105
BELEIDSVELD 4.3 Jeugd	-	57	-	-	-
BELEIDSVELD 4.4 Onderwijs	408	218	9	574	583
Totaal Baten	5.305	5.146	3.877	388	4.244
Saldo voor resultaatbestemming	-18.679	-17.802	-18.812	-995	-19.645
Bestemmingen					
Stortingen reserves	-188	-184	-		-
Onttrekkingen reserves	356	297	245		245
Bestemming per saldo	168	114	245	-	245
Saldo na resultaatbestemming	-18.511	-17.688	-18.567	-995	-19.399

Programma 5: Bestuur + algemene dekkingsmiddelen

Missie van het programma:

De gemeente Cranendonck is een open, transparante en betrouwbare publiekrechtelijke organisatie. Op basis van een verantwoorde inzet van de beschikbare middelen draagt zij zorg voor handhaving en naleving van de geldende wet- en regelgeving. De gemeente staat ten dienste van alle burgers en overige partijen.

Producten:

1. Algemeen bestuur
2. Dagelijks bestuur
3. Openbare orde
4. Burgerdiensten/dienstverlening
5. Algemene dekking
6. Bedrijfsvoering

Programmaverantwoording

		burap	Toelichting
6. Algemeen Bestuur			
Wat wil de raad bereiken? Het streven van de raad is om een open, transparante en betrouwbare publiekrechtelijke organisatie te zijn die zijn kaderstellende en controlerende rol volgens het duale stelsel vervult.			
<i>Realisatie bestaand beleid</i>			
<i>Realisatie overige resultaatafspraken</i>			
De raad vervult zijn kaderstellende en controlerende rol aan de hand van de volgende P&C-producten c.q. beleidsnotities die wij in 2022 ter besluitvorming aanbieden:			De P&C documenten worden conform planning aangeleverd bij de raad.
<ol style="list-style-type: none"> 5. Kadernota 6. Programmabegroting (meerjarige structureel sluitend) 7. Jaarstukken 8. Burap 			
Over de jaarstukken geeft de controlerende externe accountant een (goedkeurende) controle-verklaring af voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Bovendien is sprake van instemming door de toezichhouder Provincie Noord-Brabant van de programmabegroting.			Op basis van de begroting 2022 heeft de provincie Noord-Brabant repressief toezicht afgegeven. We hebben een goedkeurende verklaring ontvangen over de jaarrekening 2021.
1. Dagelijks Bestuur			
Wat wil de raad bereiken? Om de doelstellingen van de raad te realiseren, voert het college het collegeprogramma uit dat bij aanvang van elke raadsperiode wordt opgesteld. Hierbij zorgt het college ervoor dat zij ten dienste staat van alle burgers en overige partijen en haar rol vervult conform de Gemeentewet. De voortgang van het afhandelen van het collegeprogramma is door middel van de Lange Termijn Agenda (LTA) inzichtelijk gemaakt voor de raad. Planningen, mijlpalen worden in de LTA bijgehouden.			

<i>Realisatie bestaand beleid</i>		
<i>Realisatie overige resultaatafspraken</i>		
Alle, op basis van wet- en regelgeving, noodzakelijke besluiten zijn genomen.		Alle wettelijke besluitvorming heeft plaatsgevonden.
De raad beschikt over een – door de griffier aangeleverde – digitale Lange Termijn Agenda (LTA)		Er is een LTA die maandelijks wordt geactualiseerd, besproken en indien nodig aangepast.
De actieve informatieplicht aan de raad is vervuld door o.a. het opleveren van raadsinformatiebrieven en het organiseren van raadsinformatieavonden.		De raad wordt regelmatig geïnformeerd door raadsinformatiebrieven.
<ul style="list-style-type: none"> o Openbare Orde 		
<p>Wat wil de raad bereiken?</p> <p>In de gemeente Cranendonck leven de mensen samen in een veilige en leefbare woonomgeving. De gemeente heeft de regierol met betrekking tot de integrale veiligheid. De gemeente gaat de toezicht- en handhavingscapaciteit op alle beleidsterreinen breder inzetten.</p>		
<i>Realisatie bestaand beleid/ nieuwe beleidsvoornemens</i>		
<p>Kadernota Integrale Veiligheid 2020-2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ondermijnende criminaliteit, - versterken verbinden tussen Zorg en Veiligheid, - versterken veilige woonomgeving. 		<p>In de Kadernota Integrale Veiligheid zijn drie prioriteiten benoemd.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ondermijnende criminaliteit; in 2020 zijn we van start gegaan met het Dommelstroom Interventieteam (DIT) met een proefperiode van twee jaar. In 2022 vindt een evaluatie plaats. Deze evaluatie is in concept klaar om te delen met de convenantpartners en ligt voor de zomer klaar ter besluitvorming. - Versterken verbinding Zorg en Veiligheid. Landelijk zijn er afspraken gemaakt om mensenhandel te voorkomen en te stoppen. Iedere gemeente dient in 2022 een beleid mensenhandel te hebben. Deze beleidsnotitie is in concept klaar. - Versterken veilige woon- en leefomgeving; ook in 2022 (en verder) vraagt de aanwezigheid van het azc de nodige inzet als benoemd in het 'actieplan aanpak overlastgevende asielzoekers azc Cranendonck'.
.Kadernota Integrale Veiligheid 2023-2026		Er is in Dommelstroom begonnen met de nieuwe kadernota Integrale Veiligheid 2023-2026. Naast de prioriteiten in de huidige kadernota wordt overwogen om Cybercrime toe te voegen als prioriteit.
Toezicht en handhaving		In 2019 is het "Uitvoeringsbeleid VTH 2020-2023" vastgesteld. Dit beleid bevat de prioriteiten met betrekking tot toezicht en handhaving voor 2020-2023. Het plan bevat het beleidsmatig kader voor de invulling van de gemeentelijke taken op het gebied van VTH. De invulling van toezicht en handhaving heeft een integraal karakter. De prioritering uit het Uitvoeringsplan is het uitgangspunt bij het oppakken van toezicht- en handhavingstaken. Verzoeken om handhaving worden altijd opgepakt. Afhankelijk van de capaciteit die door handavingsverzoeken wordt gevraagd blijft de overige capaciteit over voor de overige prioriteiten.

Detailhandel visie A2-gemeenten en de Regionale Detailhandel visie		Het detailhandelsbeleid ziet toe op de versterking van de centra van Budel en Maarheeze en daarmee op het behoud van het voorzieningenniveau naar de toekomst. Gezien de beschikbare capaciteit kan er in bepaalde mate toezicht worden uitgevoerd op overtredingen als detailhandel op het industrieterrein en illegale bewoning. Dit is tot op heden ook gebeurd en de verwachting is dat dit ook voor de rest van 2022 geldt.
Controle op verleende omgevingsvergunningen		In het uitvoeringsprogramma is het gewenste aantal controles op verleende omgevingsvergunningen en op strijdig gebruik door particulieren opgenomen, daarnaast zijn er gewenste aantallen opgenomen voor bijvoorbeeld controle op ontheffingen en toezicht op vergunningsvrij bouwen en bouwen zonder vergunning. Gezien de beschikbare capaciteit kan het toezicht op bouw en ruimtelijke ordening naar behoren worden opgepakt. Dit is tot op heden ook gebeurd en de verwachting is dat dit ook voor de rest van 2022 geldt.
Toezicht door boa's		Door het (incidenteel) inhuren van externe boa's kan toezicht op de APV uitgevoerd worden conform het uitvoeringsprogramma. Naast de inhuren van externe boa's werken we met een toezichthouder op het vlak van de APV. De boa's hebben zich daarnaast gespecialiseerd in de aanpak van overlast i.v.m. het AZC.
4. Burgerdiensten/dienstverlening		
Wat wil de raad bereiken? Een dienstverlening die voldoet aan de behoefte en logica van onze klanten. De gemeente heeft haar dienstverlening vraaggericht, efficiënt en proactief ingericht en levert kwalitatief hoogwaardig werk.		
<i>Toelichting bestaand beleid</i>		
Contract leverancier website loopt af		Nieuwe website is opgeleverd en 19 mei live gegaan. Er staan nog projectonderdelen open op het gebied van toegankelijkheid (gekoppelde PDF's) en beheer (A2-gemeenten).
Wet elektronisch publicaties gaat in per 1 juli 2021		Wet wordt gefaseerd ingevoerd. Momenteel lopen trajecten voor: <ul style="list-style-type: none"> • alle geldende beleidsregels geconsolideerd aangeboden (vóór 1-7-2022). • fysieke inzage moet voortaan ook digitaal ter inzage worden gelegd. Deze documenten moeten geanonimiseerd zijn, zoals nu in de fysieke situatie het geval is (vóór 1-1-23).
Oplevering Dienstverleningsconcept		Het dienstverleningsconcept bevat de speerpunten waarop we onze dienstverlening de komende jaren baseren. Daarbij rekening houdend met nieuwe wetgeving, de koers van de organisatie en de koers van de raad. Input van de raad is inmiddels opgehaald.
<i>Realisatie overige resultaatafspraken</i>		
De gemeente voldoet aan de wettelijke verplichtingen rondom basisregistraties. Dit betekent dat zij bij de uitvoering van haar publieke taken gebruik maakt van deze registraties. De BAG en BRP zijn actueel. Dit wordt getoetst door een zelfevaluatie (audit), waaruit voor de gemeente een slagingspercentage van minimaal 95% voortvloeit.		Elk jaar vindt er een zelfevaluatie plaats om te toetsen of de BRP actueel is. De uitvoering start in juli 2021, de resultaten zijn in december 2021 bekend. De evaluatie over 2021 is niet positief. Dit komt doordat het vakgebied Burgerzaken steeds complexer wordt. Het werk vraagt steeds meer juridische kennis dan voorheen. Voor 2022 wordt een ontwikkelplan opgezet voor het team

		Burgerdiensten. De medewerkers worden bijgeschoold. De verbinding met Gegevensbeheer wordt hersteld om zo tot een goede kwalitatieve BRP te komen.
<ul style="list-style-type: none"> Algemene dekking 		
<p>Wat wil de raad bereiken?</p> <p>De gemeente voert een gezond financieel beleid. Door een solide financieel beleid is het gelukt om met ingang van de jaarschijf 2022 een structureel sluitende begroting aan te bieden.</p> <p>Er is nog steeds sprake van een goede vermogenspositie waardoor we onze verplichtingen nakomen en de gewenste investeringen voor onze inwoners en bedrijven doen. Voor deze investeringen kunnen – na zorgvuldige overweging – (bestemmings)reserves ingezet worden. De verhouding tussen de hoogte van de woonlasten en het niveau van de voorzieningen is goed. De belastingen en heffingen zijn gebaseerd op het principe van kostendekkende tarieven.</p>		
<i>Toelichting bestaand beleid</i>		
Loon- en prijscompensatie 2022-2025		Vanaf de begroting 2018 wordt in de meerjarenraming prijscompensatie toegepast. In de begroting 2022 is gerekend met een prijscompensatie van 100%.
Opvang vluchtelingen Oekraïne		Na de Russische invasie in Oekraïne op 24 februari zijn we, ook in Cranendonck, geconfronteerd met vluchtelingen vanuit Oekraïne. Er is een ambtelijk kernteam opgericht dat aan de slag is gegaan met het informeren van gastgezinnen, het regelen van zorg, leefgeld, onderwijs (locatie Smeltkroes), een opvanglocatie (locatie voormalig bibliotheek Budel), etc. De gemeenteraad wordt regelmatig op de hoogte gehouden van de voortgang middels raadsinformatiebrieven.
Uitkering Gemeentefonds		De in de bijgestelde begroting opgenomen berekening is gebaseerd op de septembercirculaire 2021. Het volgende bijstellingsmoment is de meicirculaire 2022. De gevolgen van de meicirculaire 2022 hebben in de Burap 2022 verwerkt.
<i>Realisatie overige resultaatafspraken</i>		
De structurele lasten zijn gedekt door structurele baten in de jaarschijven 2022, 2023, 2024 en 2025		Vanaf 2022 is het structurele evenwicht bereikt.
De woonlasten voor burgers en bedrijven zijn niet verhoogd met uitzondering van inflatie. Mocht een verhoging toch nodig blijken, dan laten we zien dat de lasten en voordelen voor de inwoners met elkaar in evenwicht zijn.		In 2022 is de OZB met het inflatiepercentage verhoogd.
Op twee momenten per jaar beoordelen we de hoogte van de reserves & voorzieningen.		De hoogte van de reserves en voorzieningen wordt jaarlijks bij de begroting en jaarrekening beoordeeld. In de burap is een actueel overzicht van de reserves en voorzieningen opgenomen.
De tarieven van rechten, heffingen en belastingen zijn tijdig vastgesteld net als de bijbehorende verordeningen.		Alle verordeningen zijn tijdig vastgesteld.
Producten P&C-cyclus: kadernota, begroting, jaarrekening, bestuursrapportage.		De P&C documenten zijn tijdig aan de raad aangeboden ter besluitvorming.
<h3>3. Bedrijfsvoering</h3> <p>Wat wil de raad bereiken?</p> <p>De samenleving verandert en de organisatie verandert mee. Cranendonck is een enthousiaste en stimulerende partner die samenwerkt in de breedste zin van het woord om maatschappelijke doelen te realiseren. Hierbij wordt altijd de positieve benadering gehanteerd: “Wat kan er wel” en “Hoe kunnen wij bijdragen” is bij elk vraagstuk de insteek. Vertrouwen is het uitgangspunt van waaruit wij handelen.</p>		

De ambtelijke organisatie is extern gericht en zorgt daarmee voor een optimale ondersteuning van het bestuur bij het uitvoeren van haar taken.

Door de overheveling van de bedrijfsvoeringstaken naar de GRSA2 wordt de ondersteuning vanuit dit samenwerkingsverband geleverd. Een groot deel van dit product is derhalve opgenomen in de paragraaf Verbonden Partijen en paragraaf bedrijfsvoering.

Toelichting bestaand beleid /nieuwe beleidsvoornemens

Visie op de organisatie

Organisatieontwikkeling

In 2017 zijn in de gemeente zelfsturende teams geïntroduceerd. Vanuit een sterk hiërarchisch aangestuurde organisatie was de behoefte aan meer autonomie groot. De vorming van deze teams ging gepaard met het afschalen van alle leidinggevenden op twee afdelingshoofden na en het toewijzen van profaan-rollen (o.a. HRM, fin, administratieve organisatie, communicatie) aan de teamleden. In wezen werden nagenoeg alle managementtaken én ondersteunende bedrijfsvoeringstaken binnen de vakdisciplines in een team ondergebracht. Een gemeente is een organisatie met een grote hoeveelheid taken van eenvoudig tot zeer complex, een grote diversiteit en een toenemend aantal taken die door de rijksoverheid gedecentraliseerd worden. Hierop is geen eenheidsmaat passend.

Deze structuur en sturing hebben geleid tot een grote onduidelijkheid en onvoldoende richting, rolname en sturing en daarmee een gebrek aan begrenzing én aandacht. De basisprocessen zijn onvoldoende op orde (iedereen doet zijn beste poging). De waan van de dag regeert en er is geen ruimte voor reflectie en innovatie. Daarnaast is de aansluiting met de dienstverlening op de bedrijfsvoering binnen de GRSA2 onvoldoende.

In 2022 is een start gemaakt met het weer op orde krijgen van de basis en dit vraagt actie en dus inzet en middelen op structuur, sturing, systemen en processen en samenwerking. In ieder geval is helder dat er op het vlak van sturing substantieel meer structurele inzet nodig is.

Inmiddels is op de organisatievisie herijkt en zijn de resultaten van een onderzoek dat gericht is op de inrichting en sturing van de organisatie beschikbaar.

In aanloop naar de begroting wordt meer inkleuring gegeven aan wat deze invulling concreet betekent.

P-Budget 2022

We hebben op basis van de werkelijke uitgaven P-budget 2022 tot en met mei 2022 een realistische doorrekening gemaakt voor heel 2022. Dit resulteert in een tekort van circa € 600.000.

Er zijn op dit moment veel vacatures die niet ingevuld kunnen worden, daarnaast zijn er een aantal langdurig zieken die vervangen worden. Het aantal externe inhuurkrachten is hierdoor hoger dan gebruikelijk.

In de huidige arbeidsmarkt zien we ook een stijging van de tarieven van externen.

Waar staat je gemeente; alternatieven voor burgerpeiling van WSJG.		Er is nog geen start gemaakt met het zoeken naar alternatieven voor de burgerpeiling van WSJG.nl. De input van de raad is hiervoor belangrijk
Rechtmatigheidsverklaring		We zijn voorbereid op de nieuwe wet mbt rechtmatigheid. Er is een inventarisatie gemaakt van processen, risico's ed. Het is tot op heden nog niet gelukt om de extra functie in te vullen
Aanbesteding accountant		Er is een nieuwe accountant benoemd (Astrium), zij gaan ingaande boekjaar 2022 starten. Binnenkort starten de kennismakingsgesprekken
Gemeentelijk vastgoed en scholen; inspectieronde voor het actueel houden van de verzekeringen.		Dit proces wordt in 2022 volgens planning afgerond.
<i>Realisatie overige resultaatafspraken</i>		
De ondersteunende taken worden in A2 verband uitgevoerd op minimaal het niveau dat nu van toepassing is.		Het kwaliteitsniveau is vastgesteld in de begroting van GRSa2. In 2022 richt de GRSa2 zich op de herijking van de fijnstructuur. De raad is tijdens de informatieavond op 10 mei bijgepraat .
Jaarlijks bijpraten van de raad over organisatieontwikkeling		De raad is in februari bijgepraat over de actuele organisatieontwikkelingen.

Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)

Algemeen bestuur	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Meicirculaire 2022: vergoeding raadsleden kleine gemeenten		-3			-3
Totaal		-3	0	0	-3
Dagelijks bestuur	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Totaal		0	0	0	0
Openbare orde	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Meicirculaire 2022: er zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor extra capaciteit BOA's.	I	-32			-32
Totaal		-32	0	0	-32
Burgerdiensten/ dienstverlening	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Meicirculaire 2022: coronasteunpakket inzake verkiezingen.	I	-44			-44
Meicirculaire 2022: inschrijving BRP straat	I	-24			-24
Totaal		-68	0	0	-68
Algemene dekking	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Meicirculaire 2022: hogere algemene uitkering (bruto-effect).	I		2.460		2.460
Meicirculaire 2022: loon-en prijscompensatie, extra mutatie i.v.m. hoger accres. Door hogere inflatie is accres ook hoger.	I	-500			-500
CAO-stijging GRSa2 berap opvangen binnen stelpost loon- en prijscompensatie.		58			58

Uit beschikking van het COA blijkt dat de bijdragen uit het faciliteitenbesluit voor 2022 € 853.157 (was € 561.517) bedraagt.	I		292		292
Extra budget faciliteitenbesluit: de raad heeft in haar amendement op 8 maart 2022 gevraagd de komende jaren te gebruiken om samen met de eigenaar en de inwoners te onderzoeken wat zij als toekomstige bestemming zien voor de voormalige legerplaats in Cranendonck en daarmee de Gebiedsontwikkeling voor het hele gebied weer op te pakken. Voor de uitvoering van deze vraag zijn uitvoerings/onderzoekskosten benodigd.	I	-25			-25
<p>OZB</p> <p>De hogere ozb opbrengst vanuit de jaarrekening 2021 heeft een structureel karakter. Wij ramen de opbrengst nog niet structureel door omdat bestuurlijk in de begroting 2023 de afgewogen worden op welke manier de hogere opbrengst wordt ingezet. Bij de tariefbepaling van de ozb bij de begroting 2023 komen we hierop terug.</p> <p>De hogere opbrengst wordt veroorzaakt door:</p> <p>Woningen (190k)</p> <ul style="list-style-type: none"> - meer areaaluitbreiding (17k) - mutatie waardestijging (94k) - overig vanuit 2021 (79k) <p>Niet-woningen (128k)</p> <ul style="list-style-type: none"> - meer areaaluitbreiding (66k) - mutatie waardedaling/overig 2021 (62k) <p>De mutatie waardedaling is door de coronablokkeringen van de niet-woningen niet inzichtelijk.</p> <p>Bij de hogere opbrengst is een inschatting gemaakt van de leegstand (50k) en de bezwaren (30k). Bij de jaarrekening 2021 kan dat afwijken.</p>	I		318		318

OZB (uitvoeringskosten) Deze overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door een extreme toename van de (te verwachten) proceskosten voor bezwaar- en beroepschriften OZB. Dit is een gevolg van de vele "no-cure-no-pay" bureaus die in de laatste jaren zeer in opkomst zijn. extra inhuur voor de uitvoering van WOZ (80k in burap A2) en extra uitvoeringskosten (21k).	I	-21				-21
Meicirculaire diversen: (robuust rechtsbeschermingssysteem, versterking ondersteuning wijkteams, integraal werken, systeemleren.	I	-74				-74
Meicirculaire 2022: alloceren extra indexering salarislasten zorgdomein Jeugd.	I	-38				-38
Meicirculaire 2022: alloceren extra indexering salarislasten zorgdomein WMO.	I	-49				-49
Totaal		-649	3.070	0		2.421
Bedrijfsvoering	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves		Saldo afwijking
GRS A2: - In de ramingen is in 2022 geen rekening gehouden met een verhoging van de bijdrage aan GRSa2 met het mengpercentage btw (circa 2,5%). Dit is naar voren gekomen bij de harmonisatie van het rekeningschema. (136k) - Op basis van de burap van de GRSa2 wordt de bijdrage van de GRSa2 met 485k naar boven bijgesteld.	I	-621				-621
BIZOB: positieve resultaat 2021 komt in 2022 tot uitdrukking	I		21			21
Totaal		-621	21	0		-600

Overhead	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Op basis van de werkelijke uitgaven P-budget 2022 tot en met mei 2022 is een realistische doorrekening gemaakt voor heel 2022. Dit resulteert in een tekort van circa € 800.000. Er zijn op dit moment veel vacatures die niet ingevuld kunnen worden, daarnaast zijn er een aantal langdurig zieken die vervangen worden. Het aantal externe inhuurkrachten is hierdoor hoger dan gebruikelijk. In de huidige arbeidsmarkt zien we ook een stijging van de tarieven van externen. Een bedrag van € 200.000 is rechtstreeks verantwoord op jeugd.	I	-600			-600
Totaal		-600	0	0	-600
Totaal structureel					
Totaal incidenteel		-1.973	3.091	0	1.118
Totaal programma		-1.973	3.091	0	1.118

Totale programmakosten Bestuur + algemene dekkingsmiddelen

PROGRAMMA 5 - Bestuur en algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Begroting 2022	Mutaties Burap	Begroting 2022 na Burap
Lasten					
BELEIDSVELD 5.1 Algemeen bestuur	-539	-526	-756	-3	-759
BELEIDSVELD 5.2 Dagelijks bestuur	-874	-806	-899	-	-869
BELEIDSVELD 5.3 Openbare orde	-1.951	-1.918	-1.949	-32	-1.979
BELEIDSVELD 5.4 Burgerdiensten/dienstverlening	-1.539	-1.413	-1.512	-68	-1.580
BELEIDSVELD 5.5 Algemene dekking	-1.608	-1.141	-2.201	-649	-2.820
BELEIDSVELD 5.6 Bedrijfsvoering	-94	-202	-73	-621	-694
BELEIDSVELD 5.7 Overhead	-7.620	-7.838	-6.959	-600	-7.639
Totaal Lasten	-14.224	-13.844	-14.349	-1.973	-16.341
Baten					
BELEIDSVELD 5.1 Algemeen bestuur	-	-	-	-	-
BELEIDSVELD 5.2 Dagelijks bestuur	15	-	15	-	15
BELEIDSVELD 5.3 Openbare orde	132	140	82	-	82
BELEIDSVELD 5.4 Burgerdiensten/dienstverlening	225	279	218	-	218
BELEIDSVELD 5.5 Algemene dekking	40.869	41.371	42.117	3.070	44.171
BELEIDSVELD 5.6 Bedrijfsvoering	-	12	-	21	21
BELEIDSVELD 5.7 Overhead	89	344	-20	-	-20
Totaal Baten	41.330	42.145	42.411	3.091	44.486
Saldo voor resultaatbestemming	27.106	28.301	28.062	1.118	28.145
Bestemmingen					
Stortingen reserves	-555	-369	-250	-	-
Onttrekkingen reserves	465	310	156	-	156
Bestemming per saldo	-90	-59	-94	-	156
Saldo na resultaatbestemming	27.016	28.242	27.968	1.118	28.301

BIJLAGEN

Bijlage 1: overzicht reserves en voorzieningen

	Jaarrekening 2021			Burap 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Toename	Afname	Saldo 31-12-20	Toename	Afname	Saldo 31-12-21	Toename	Afname	Saldo 31-12-23	Toename	Afname	Saldo 31-12-24	Toename	Afname	Saldo 31-12-25
RUBRIEK A															
ALGEMENE RESERVES															
791001 Algemene reserve vrij aanwendbaar (ARVA) Resultaat Jaarrekening	3.283.737	461.829	12.778.594	2.706.250	670.144	14.814.700	-	-	14.814.700	-	150.000	14.664.700	-	150.000	14.514.700
TOTAAL RUBRIEK A	3.283.737	461.829	12.778.594	2.706.250	670.144	14.814.700	-	-	14.814.700	-	150.000	14.664.700	-	150.000	14.514.700
RUBRIEK B															
BESTEMMINGSRESERVES															
791012 Reserve randweg			1.582.677	-	-	1.582.677	-	-	1.582.677	-	-	1.582.677	-	-	1.582.677
791024 Reserves dekking kapitaallasten	48.719	117.785	1.217.286	-	117.749	1.099.537	-	117.749	981.788	-	115.280	866.508	-	115.280	751.228
791032 Reserve eigen risico organisatie/ww rechten	109.074		608.858	-	-	608.858	-	-	608.858	-	-	608.858	-	-	608.858
791034 Reserve aanleg glasvezel			13.367	-	-	13.367	-	-	13.367	-	-	13.367	-	-	13.367
791040 Reserve Duurzaamheid		44.948	184.791	187.000	34.000	337.791	-	150.000	187.791	-	-	187.791	-	-	187.791
791045 Reserve verduurzaming gebouwen		50.469	858.761	-	74.531	784.230	-	-	784.230	-	-	784.230	-	-	784.230
791064 Reserve overgehevelde budgetten	552.008	211.112	713.594	1.385.885	2.099.479	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
791069 Reserve natuurcomp.DIC			657.932	-	-	657.932	-	-	657.932	-	-	657.932	-	-	657.932
791070 Reserve Landschapsversterking	38.425	15.000	386.557	-	15.000	371.557	-	15.000	356.557	-	-	356.557	-	-	356.557
791090 Reserve grondexploitatie	272.121	73.786	577.475	-	61.475	516.000	-	-	516.000	-	-	516.000	-	-	516.000
791091 Reserve ruimtelijke kwaliteit	238.341	-	3.328.231	80.000	200.000	3.208.231	80.000	-	3.288.231	80.000	-	3.368.231	80.000	-	3.448.231
TOTAAL RUBRIEK B	1.258.688	513.100	10.129.528	1.652.885	2.602.234	9.180.179	80.000	282.749	8.977.430	80.000	115.280	8.942.150	80.000	115.280	8.906.870
RUBRIEK C															
VOORZIENINGEN															
791080 Voorziening Riolering	197.598	-	1.482.418	-	387.694	1.094.724	-	292.694	802.030	-	259.192	542.838	-	259.192	283.646
791085 Voorziening Afvalstoffenheffing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
791015 Voorziening voormalig bestuur en personeel		109.074	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
791050 Voorziening groot onderhoud gem. gebouwen	282.730	402.162	657.802	282.730	386.783	553.749	282.730	494.332	342.147	282.730	320.342	304.535	282.730	385.492	201.773
791049 Voorziening groot onderhoud gem. gebouwen VTBC	179.370	402.528	267.177	179.370	275.379	171.168	179.370	36.138	314.400	179.370	91.221	402.549	179.370	380.769	201.150
791068 Voorziening salarissen VTBC		79.359	87.607	-	71.247	16.359	-	-	16.359	-	-	16.359	-	-	16.359
791054 Voorziening onderhoud wegen	765.085	513.115	699.984	765.085	765.085	699.984	765.085	765.085	699.984	765.085	765.085	699.984	765.085	765.085	699.984
791055 Voorziening onderhoud groen	47.283	-	47.283	47.283	47.283	47.283	47.283	47.283	47.283	47.283	47.283	47.283	47.283	47.283	47.283
791075 Voorziening 2bconnect	-	42.535	20.259	-	20.259	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0
791074 Voorziening straatverlichting	27.941	-	211.976	27.941	27.941	211.976	27.941	27.941	211.976	27.941	27.941	211.976	27.941	27.941	211.976
TOTAAL RUBRIEK C	1.500.007	1.548.773	3.474.506	1.302.409	1.981.671	2.795.243	1.302.409	1.663.473	2.434.179	1.302.409	1.511.064	2.225.524	1.302.409	1.865.762	1.662.171
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	6.042.432	2.523.702	26.382.628	5.661.544	5.254.049	26.790.122	1.382.409	1.946.222	26.226.309	1.382.409	1.776.344	25.832.374	1.382.409	2.131.042	25.083.741